MUSIC JOURNAL วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 30 No.3
November 2024

TPO 20 YEARS

2024-2025 SEASON

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
BANGKOK

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน ภาพปกของเดือนพฤศจิกายน เป็นภาพครบรอบ ๒๐ ปีของวง Thailand Philharmonic Orchestra ในฤดูกาลนี้ ทางวง Thailand Phil ได้จัดโปรแกรมเพื่อเฉลิมฉลองปีที่ ๒๐ อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นดนตรีจากวิดีโอเกมและอนิเมะ ดนตรีจากการ์ตูน ดนตรีคลาสสิกจากผู้ประพันธ์ที่หลากหลาย รับชมโปรแกรมของทางวงได้ที่ https://www.thailandphil.com/

Music Entertainment นำเสนอบทความ "ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม" ตอนที่ ๑ เป็นเรื่องเกี่ยวกับ "ครูเนรัญชรา" พร้อมบทเพลงทั้งหมด ๙ บทเพลง ดังนี้ จะคอยขวัญใจ บ้านของเรา เขตฟ้าเขตฝัน ฤทธิ์กามเทพ หนี้เสน่หา ดอกฟ้าผกาดิน เศรษฐีน้ำตา กลิ่นรักโลมใจ และลาทีความระทม ในแต่ละบทเพลงจะมีเนื้อร้องเกร็ดความรู้ พร้อมทั้งบทวิเคราะห์ดนตรี

Music Education พาผู้อ่านไปทำความรู้จักกับโครงการ Lopburi Symphonic Day ซึ่งเป็นโครงการทางด้านวงดุริยางค์เครื่องลมที่จัดตั้งดำเนินการขึ้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี เป็นหนึ่งในความพยายามยกระดับคุณภาพทางดนตรีในจังหวัดลพบุรีที่มีความน่าสนใจ

Classical Guitar พาผู้อ่านเดินทางไปยังเมืองคาร์ลสรูเฮอ (Karlsruhe) ประเทศเยอรมนี ไปเยี่ยมชม Siccas Guitars แกลเลอรีกีตาร์คลาสสิกที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป และเป็นหนึ่งในแกลเลอรีกีตาร์ที่สามารถบันทึกภาพและเสียงสำหรับกีตาร์คลาสสิกได้ดีที่สุดของโลกแห่งหนึ่งในปัจจุบันอีกด้วย

YAMP ในเดือนนี้นำเสนอความเป็นมาของหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมทั้งบอกเล่าถึงกิจวัตรประจำวันของนักเรียนในหลักสูตรนี้

Review พาผู้อ่านไปชมบรรยากาศการเรียนการสอนในค่ายดนตรีฤดูร้อนด้านเครื่องสาย Summer String Academy ที่ Jacobs School of Music, Indiana University เมืองบลูมิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา และอีกหนึ่งบทความจากคอลัมน์นี้ นำเสนอเบื้องหลังการจัดงานแสดงในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ที่จัดโดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ในชื่อชุดการแสดง "นักร้องบ้านนอก/ชีวิตยังคงสวยงาม"

Music Did you know? นำเสนอบทความ เก่งแค่ไหน ก็(เคย)ถูกมองข้าม เป็นตอนที่ ๔ โดยในตอนนี้นำเสนอเรื่องราวของ Antonio Salieri คีตกวีชื่อดัง ครูสอนดนตรี และผู้มีอิทธิพลทางดนตรีในยุโรปในช่วงยุคสมัยคลาสสิก

เชิญติดตามสาระความรู้ที่หลากหลายด้านดนตรีได้จากในเล่มค่ะ

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

MUSIC JOURNAL วารสารเพลงดนตรี

Volume 30 No. 3
November 2024

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร
ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ
ธัญญวรรณ รัตนภพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ
Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ
คนึงนิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์
จรูญ กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม
ธัญญวรรณ รัตนภพ

เว็บมาสเตอร์
ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicmujournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON PATHOM

“นครปฐม เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

สารบัญ
Contents

Music Entertainment

06
เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา
"ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม"
ตอนที่ ๑ "เนรัญชรา"
นักประพันธ์คำร้องและทำนอง
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Music Education

32
ชวนรู้จัก งานดุริยางค์เครื่องลม
Lopburi Symphonic Day
โดย สาขาวิชาดนตรีศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
จังหวัดลพบุรี
จิตร์ กาวี
(Jit Gavee)

Classical Guitar

42
"Siccas Guitars"
แกลเลอรีกีตาร์คลาสสิก
ที่ใหญ่ที่สุดในโลก
ความภูมิใจในฐานะ
นักกีตาร์คลาสสิกสายเลือดไทย
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ
(Chinnawat Themkumkwun)

YAMP

46
เรื่องเล่ากิจวัตรเด็ก YAMP:
ก้าวแรกแห่งการค้นหาตัวตน
ทางดนตรี
กิตติมา โมลีย์
(Kittima Molee)
ชนม์กานต์ สิทธิวานิช
(Chonnakan Sitthiwanit)

Review

50
ประสบการณ์และความประทับใจ
จากการไปแลกเปลี่ยนทางวิชาการ
ณ Jacobs School of Music,
Indiana University
วิศนี วงศ์วิรุฬห์
(Visanee Vongvirulh)

56
นักร้องบ้านนอก/
ชีวิตยังคงสวยงาม:
การแสดงในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ณัฏฐา อุทยานัง
(Nuttha Udhayanang)

Music: Did you know?

60
เก่งแค่ไหน ก็(เคย)ถูกมองข้าม (๔):
Antonio Salieri ตำนานตัวร้าย
ที่ถูกประวัติศาสตร์บิดเบือน
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

*แตะเลือกหัวเรื่องที่ต้องการ
เพื่ออ่านเรื่องราวด้านใน

เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา "ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม"

ตอนที่ ๑ "เนรัญชรา" นักประพันธ์คำร้องและทำนอง

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)
ที่ปรึกษาวิชาการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นิยามความหมายของเพลงไทยสากล คือ บทเพลงที่มีคำร้องเป็นภาษาไทย แต่แนวทำนองและลีลาจังหวะเป็นแบบดนตรีสากล แรกเริ่มมีในเมืองไทยตั้งแต่ครั้งสมัยรัชกาลที่ ๕ เริ่มโดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กรมพระนครสวรรค์วรพินิตได้รับสมญานามว่า "พระบิดาแห่งเพลงไทยสากล" ด้วยได้ใช้หลักวิชาการทางดนตรีตะวันตกที่ท่านทรง (แอบ) เรียนมาจากประเทศเยอรมนีเมื่อครั้งเสด็จไปศึกษาวิชาการทหารที่นั่น ท่านนำวิธีการสร้างงานเพลงของฝรั่งมานิพนธ์เพลงไทยและมีการแต่งเนื้อร้องประกอบเป็นภาษาไทยในภายหลัง เช่น เพลงวอลทซ์โนรี วอลทซ์ปลื้มจิตต์ วอลทซ์ประชุมพล วอลทซ์เมขลา มณฑาทอง เป็นต้น บทเพลงเหล่านี้ยังมีกลิ่นอายของความเป็นไทยอยู่บ้าง ด้วยว่าองค์ผู้ประพันธ์ท่านทรงคุ้นเคยและเชี่ยวชาญการดนตรีไทยของเดิมมาก่อน

จากนั้นมาเพลงไทยสากลมีพัฒนาการสืบเนื่องมาตลอดจนปัจจุบันแทบจะไม่มีลักษณะของเพลงไทยเดิมหลงเหลืออยู่ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ด้วยอิทธิพลของวัฒนธรรม

ดนตรีตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามาไม่ขาดสายในหลายช่องทาง มากสุดมาจากสหรัฐอเมริกาแหล่งกำเนิดเกิด popular music (เพลงป๊อปหรือดนตรีป๊อป) หลากหลายรูปแบบ ในประเทศไทยมีการจำแนกออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ “ลูกทุ่ง” และ “ลูกกรุง” การแบ่งแยกเช่นนี้มองอีกมุมเสมือนการแบ่งชนชั้น ซึ่งสอดคล้องกับการเรียกกันมาก่อนอย่างไม่เป็นทางการว่า “เพลงผู้ดี” และ “เพลงชาวบ้าน” กระทั่งมีนิยาม “ลูกทุ่ง” และ “ลูกกรุง” ออกมาแพร่หลายจนเป็นที่รับรู้กันทั่วไป

ข้อควรน่าสังเกตสำหรับมิตรรักแฟนเพลงเมื่อได้ยินหรือพบเห็นชื่อเพลงไทยสากล ส่วนใหญ่จะไปนึกถึงผู้ขับร้องบทเพลงนั้น แทนที่จะได้รู้จักผู้สร้างสรรค์งานเพลง ซึ่งเป็นคนสำคัญที่ทำให้บทเพลงเหล่านั้นปรากฏออกมาเป็นลำดับแรก ปัจจุบันยุคของข้อมูลข่าวสารหลากหลายช่องทาง รายการเพลงโชว์ในลักษณะต่าง ๆ มีการให้เครดิตผู้ประพันธ์เพลงให้เห็นมากยิ่งขึ้น มีการเปิดเผยผู้สร้างสรรค์ที่แต่เดิมอยู่หลังฉาก ถูกลืมหรือมีการแกล้งลืม ให้สังคมได้รับรู้และคุ้นเคยมากขึ้น แต่กระนั้นบางท่านที่สร้างผลงานอมตะฝากไว้ในแผ่นดินยังไม่เป็นที่รับรู้อย่างที่ควรจะเป็น บทความนี้ต้องการแสดงข้อมูล (ไม่ลับ) เหล่านี้ให้มิตรรักแฟนเพลงได้รู้ได้เห็นกันครับ

ท่านแรก **“เนรัญชรา”** นามปากกานี้ค่อนข้างแปลกหูแปลกตา ความหมายดั้งเดิมเป็นชื่อแม่น้ำในประเทศอินเดียเมื่อครั้งพุทธกาล เจ้าของนามปากกานี้ คือ **นายสติ สติฐิต** ซึ่งผู้เขียนขอเรียกท่านว่า “ครูเนรัญชรา” ท่านเกิดเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๓๓ ที่ตำบลบ้านแพน อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนวัดราชาธิวาส จากนั้นจึงได้เข้าศึกษาต่อจนจบการศึกษาจากโรงเรียนจ่าอากาศ หลักสูตรการสื่อสาร ประจำการที่กองบินน้อยที่ ๕ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จนกระทั่งลาออกจากราชการด้วยยศ จ่าอากาศเอก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ (ข้อมูลจากวิกิพีเดีย)

วัยเด็กครูเนรัญชราเล่าว่าคุณแม่จะร้องเพลงกล่อมจนหลับเกือบทุกวัน บางโอกาสอ่านกลอนของสุนทรภู่ให้ฟังจนติดหูครูจำได้ พ้นจากงานราชการครูมีโอกาสได้เรียนวิชาดนตรีจาก “มือใหญ่” ในกองดุริยางค์ทหารอากาศ เช่น ครูปรีชา เมตไตรย์ ครูทีฆา โพธิเวส ครูเนรัญชราเองเป็นคนรักชอบเสียงเพลงอยู่แล้วอีกทั้งยังได้ฟังการบรรเลงดนตรีจากวงประเภทต่าง ๆ ในกองดุริยางค์ฯ อยู่บ่อยครั้ง ครูร่ำเรียนจนสามารถบันทึกโน้ตสากลจากเสียงเพลงที่ได้ยิน ซึ่งนับว่าเก่งกาจพอตัว ต่อมาเกิดความอยากเป็นนักแต่งเพลงกับเขาบ้าง จนสามารถสร้างงานแรกคือเพลงจะคอยขวัญใจ ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดย สุเทพ วงศ์กำแหง ศิลปินแห่งชาติ ภาพต่อไปนี้คือต้นฉบับลายมือบันทึกโดยตัวครูเอง

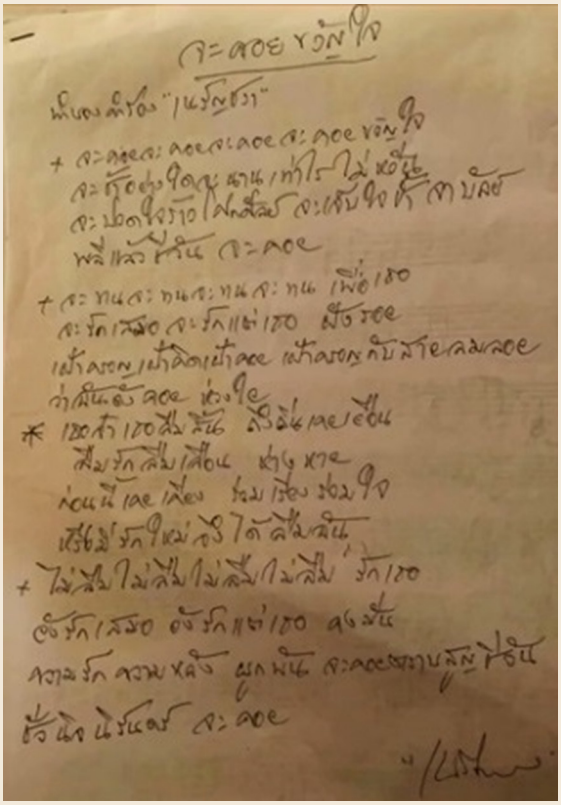

งานเพลงชิ้นแรกนี้ต่อมาสร้างชื่อเสียงให้ครูอย่างมาก รายละเอียดที่มาที่ไปของเพลงนี้ เฟซบุ๊ก “พร่างเพชรในเกร็ดเพลง” วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พรรณนาไว้ว่า *...ครูเนรัญชราเคยทำงานที่สถานีวิทยุทหารอากาศ ทุ่งมหาเมฆ มีโอกาสได้ฟังเพลงที่วงดุริยางค์ทหารอากาศบรรเลงอยู่ทุกวัน ทำให้อยากแต่งเพลงกับเขาบ้าง ได้นักดนตรีในกองดุริยางค์ทหารอากาศอย่างครูปรีชา เมตไตรย์ ครูทีฆา โพธิเวส ช่วยสอนเรื่องโน้ต จนภายหลังครูเนรัญชราสามารถแต่งเพลง เขียนโน้ตเองได้ โดยไม่ต้องใช้เครื่องดนตรีช่วย*

เพลงแรกที่ครูเนรัญชราแต่ง ชื่อเพลง “จะคอยขวัญใจ” ถูกนำไปให้คุณสุเทพ วงศ์กำแหง ร้องออกอากาศสดในงานวันเกิดสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ (ขาวดำ) สนามเป้า โดยคุณสุเทพแต่งตัวแบบชาวบ้านธรรมดา นั่งบนแคร่ ร้องเพลงนี้จากเนื้อร้องบนกระดานดำ หลังจากนั้นคุณสุเทพก็เดินทางไปเรียนต่อที่ญี่ปุ่นนาน ๓ ปี เมื่อกลับมาจึงทราบว่าเพลง “จะคอยขวัญใจ” ยังไม่ได้ทำการบันทึกเสียง เพราะครูเนรัญชราเป็นนักแต่งเพลงหน้าใหม่ ทางห้างแผ่นเสียงยังไม่เชื่อฝีมือ

ด้วยความเห็นใจ คุณสุเทพจึงไปรับรองกับห้างกมลสุโกศลว่าเพลงนี้จะขายได้ เพลง “จะคอยขวัญใจ” จึงได้รับการบันทึกเสียงครั้งแรกโดยคุณสุเทพ วงศ์กำแหง ที่ตั้งใจร้องอย่างดีที่สุด เพราะเห็นใจผู้แต่งที่ต้องรอมานานถึง ๓ ปี

เพลง “จะคอยขวัญใจ” ประสบความสำเร็จอย่างสูงในปี ๒๕๐๓ ทำให้คุณสุเทพกลับมาโด่งดังอีกครั้งหลังจากห่างหายจากวงการไปนานถึง ๓ ปี และเพลงนี้ทำให้นักแต่งเพลงหน้าใหม่ นาม “เนรัญชรา” ได้แจ้งเกิดอย่างสง่างาม...

นอกจากนี้ครูเนรัญชรายังได้ประพันธ์เพลงให้นักร้องลูกกรุงชื่อดังอีกหลายคน ดังรายชื่อเพลงพร้อมลิงก์ยูทูบคลิปวิดีโอเพื่อการรับฟังและรับชมดังต่อไปนี้

จะคอยขวัญใจ (https://www.youtube.com/watch?v=Ws54el7Heus)

๑) จะคอย จะคอย จะคอย จะคอย ขวัญใจ จะช้าอย่างใด จะนานเท่าไร ไม่หวั่น จะปวดใจร้าวโศกศัลย์ จะเจ็บใจช้ำจาบัลย์ พลีแล้วชีวัน จะคอย	๒) จะทน จะทน จะทน จะทน เพื่อเธอ จะรักเสมอ จะรักแต่เธอ ฝังรอย เฝ้าครวญเฝ้าคิดเฝ้าคอย เฝ้าครวญกับสายลมลอย ว่าฉันยังคอย ห่วงใย
๓) เธอจ๋า เธอลืมสิ้น ถึงถิ่นเคยเยือน ลืมรักลืมเลือน ห่างหาย ก่อนนี้เคยเคียง ร่วมเรียงร่วมใจ หรือมีรักใหม่ จึงได้ลืมฉัน	๔) ไม่ลืม ไม่ลืม ไม่ลืม ไม่ลืม รักเธอ ยังรักเสมอ ยังรักแต่เธอ คงมั่น ความรักความหลังผูกพัน จะคอยตราบสูญชีวัน ชั่วนิจนิรันดร์ จะคอย

เมื่อพิจารณาเนื้อร้องพบว่ามีการเล่นคำโดยซ้ำวลี ๒ คำแรกของแต่ละวรรค ๔ ครั้ง ในท่อน ๑, ๒ และ ๔ ดังภาพ

ท่อน	วรรคแรกของท่อน
ท่อน ๑	จะคอย จะคอย จะคอย จะคอย (ขวัญใจ)
ท่อน ๒	จะทน จะทน จะทน จะทน (เพื่อเธอ)
ท่อน ๔	ไม่ลืม ไม่ลืม ไม่ลืม ไม่ลืม (รักเธอ)

ถอดโน้ตจากไฟล์เสียงต้นฉบับโดยกรรมวิธี music transcription ผ่านโปรแกรม Sibelius music notation ได้ภาพโน้ตสากลของเพลง “จะคอยขวัญใจ” ซึ่งกรรมวิธีนี้ใช้ทำงานตลอดสำหรับการสร้างแผ่นโน้ตสากลพร้อมคำร้องและแนวทางคอร์ด (lead sheet) ฟอร์มเพลงมองเห็นชัดเจนว่าเป็นแบบ AABA - ๔ ท่อนยอดนิยมที่ฝรั่งเรียกอย่างเป็นทางการว่า song form แนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บน G major scale พิจารณาการเคลื่อนที่ของโน้ตวรรคแรกร่วมกับคำร้อง

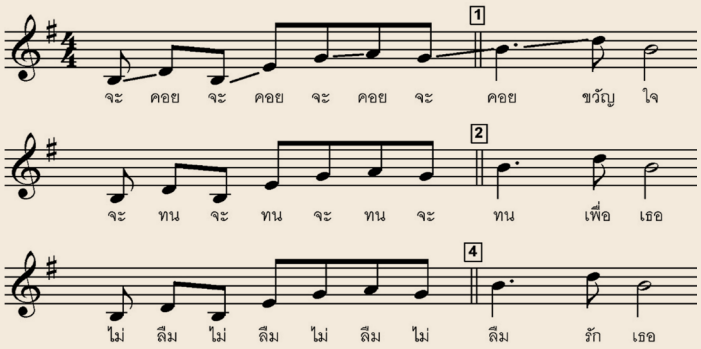

จะคอยขวัญใจ

ผลงานโดย เนรัญชรา

♩ = 68

1 G

จะ คอย จะ คอย จะ คอย จะ คอย ขวัญ ใจ จะ ช้า อย่าง ใด จะ นาน เท่า ไร ไม่_หวั่น

D7 G Em Am

จะ ปวด ใจ ร้าว โศก ศัลย์___ จะ เจ็บ ใจ ช้ำ จา - บัลย์___ พลี แล้ว ชี - วัน จะ คอย

D7 2 G

จะ ทน จะ ทน จะ ทน จะ ทน เพื่อ เธอ จะ รัก เส-มอ จะ รัก แต่ เธอ ฝัง_รอย

D7 G Em D7 G

เฝ้า ครวญ เฝ้า คิด เฝ้า คอย___ เฝ้า ครวญ กับ สาย ลม ลอย___ ว่า ฉัน ยัง คอย ห่วง ใย_____

3 G D7 G

___ เธอ จ๋า เธอ ลืม สิ้น_____ ถึง ถิ่น เคย เยือน___ ลืม รัก ลืม เลือน ห่าง หาย_____ ก่อน นี้ เคย

Em Am D7 4 G

เคียง ร่วม เรียง ร่วม ใจ_____หรือ มี รัก ใหม่ จึง ได้ ลืม ฉัน ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ ลืม รัก เธอ

D7

ยัง รัก เส - มอ ยัง รัก แต่ เธอ คง___ มั่น ความ รัก ความ หลัง ผูก พัน_

G Em D7 G

___ จะ คอย ตราบ สูญ ชี - วัน_____ ขั่ว นิจ นิ - รันดร์ จะ คอย_____

บ้านของเรา (https://www.youtube.com/watch?v=eH2ZY-vOsh4)

เพลงนี้บันทึกเสียงครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ขับร้องโดย สวลี ผกาพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึง "บ้าน" ได้ลึกซึ้งกินใจมาก ความเป็นกวีมีอยู่ในทุกวรรคจากการสัมผัสที่สละสลวย ใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายไม่ต้องแปลกันมากมาย ลีลาทำนองสอดคล้องลงตัวกับคำร้องฟังติดหูง่าย เพลงนี้ยังได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติผู้ประพันธ์เพลงดีเด่นในอดีตจากสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร จากการประกวดเพลง (เพชรในเพลง) เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

วรรคทองของเพลงนี้ *"เพราะบ้านมีรัก น้ำใจอภัยกรุณา คอยเราอยู่ทุกเวลา ในชายคาเขตบ้านของเรา"*

๑) บ้านคือวิมานของเรา เราซื้อเราเช่าเราปลูกของเราตามใจ ย่อมเป็นสถานทิพย์วิมานพอหาได้ เป็นที่เกิดที่ตาย ที่เราสร้างเอาไว้คอยท่า	๒) บ้านคือวิมานของคน ถึงแม้ยากจนก็ต้องดิ้นรนอย่าจนปัญญา หาบ้านสักหลัง ที่พอประทังชีวา เพื่อสนิทในนิทรา ให้ตื่นมามองโลกชื่นใจ
๓) บ้านฉันมีเพลงฝันให้ฟัง มีเสียงระฆังจากกังสดาลพริ้งไป มีสวนไม้ดอก ผลิบานก้านกอช่อใบ มีความรักมีน้ำใจ มีให้อภัยมีกรุณา	๔) บ้านคือวิมานของเรา ยามพบความเศร้ารีบกลับบ้านเราจะเปรมปรีดา เพราะบ้านมีรัก น้ำใจอภัยกรุณา คอยเราอยู่ทุกเวลา ในชายคาเขตบ้านของเรา

lead sheet ที่สร้างขึ้นตามกรรมวิธีดังกล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าต้นฉบับเพลงนี้บันทึกอยู่บน C major scale ฟอร์มเพลงจัดเป็นแบบ ๔ ท่อนยอดนิยม

บ้านของเรา

ทำนอง/คำร้อง โดย เนรัญชรา

♩ = 70

1 C Dm Em Dm C Dm G7
บ้าน คือ วิ-มาน ของ เรา เรา ซื้อ เรา เช่า เรา ปลูก ของ เรา ตาม ใจ ย่อม เป็น ส-

C G7 C Am D7 G7 2 C Dm
ถาน ทิพย์ วิ-มาน พอ หา ได้ เป็น ที่ เกิด ที่ ตาย ที่ เรา สร้าง ไว้ คอย ท่า บ้าน คือ วิ-มาน ของ

Em Dm C D7 G G7
คน ถึง แม้ ยาก จน ก็ ต้อง ดิ้น รน อย่า จน ปัญ - ญา หา บ้าน สัก หลัง ที่ พอ ประ ทัง ชี

C Dm Gm C C7 3 F
วา เพื่อ ส-นิท ใน นิท-รา___ ให้ ตื่น มา มอง โลก ขึ้น ใจ บ้าน ฉัน มี เพลง ฝัน ให้ ฟัง มี เสียง ระ

C F C D7 G D7
ฆัง จาก กัง - ส-ดาล พริ้ง ไป มี สวน ไม้ ดอก ผลิ บาน ก้าน กอ ช่อ ใบ มี ความ รัก มี น้ำ

G Dm G7 4 C Dm Em Dm
ใจ มี ให้ อ - ภัย มี ก - รุ - ณา บ้าน คือ วิ - มาน ของ เรา ยาม พบ ความ

C D7 G G7
เศร้า รีบ กลับ บ้าน เรา จะ เปรม ปรี - ดา เพราะ บ้าน มี รัก น้ำ ใจ อ - ภัย ก - รุ-

C Dm Gm C
ณา คอย เรา อยู่ ทุก เว - ลา ใน ชาย คา เขต บ้าน ของ เรา

งานเพลง “บ้านของเรา” ของครูเนรัญชรา เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดพบว่านอกจากบันไดเสียงเจ้าเรือน - C major แล้ว ยังมีบันไดเสียงอื่นปะปนอยู่ด้วยอีก ๒ ชนิด ได้แก่ G major และ C mixolydian ดังภาพต่อไปนี้

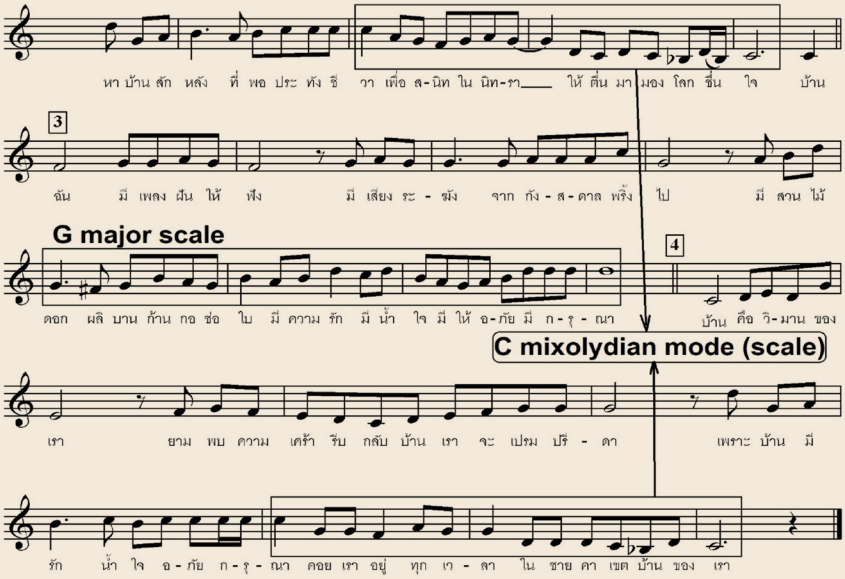

เขตฟ้าเขตฝัน (https://www.youtube.com/watch?v=wqx-dKiJMWc)

ข้อความจากเฟซบุ๊ก พร่างเพชรในเกร็ดเพลง ประจำวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

คุณสุเทพ วงศ์กำแหง เคยเขียนเล่าถึงครูเนรัญชราว่า

...ท่านจะเชื่อหรือไม่ว่า ทำนองที่เนรัญชราแต่งนั้นค่อนข้างยาก แต่มันไพเราะผิดกับนักแต่งเพลงคนอื่น ๆ และถึงแม้เนรัญชราจะแต่งทำนองไปทางใด จะหักเหอย่างไร ผมก็สามารถอ่านใจและร้องตามเขาได้ทุกลักษณะ ยิ่งร้องเพลงของเขามาก ความเข้าใจในจิตใจเขาก็มากขึ้นทุกที จนเหมือนกับว่า "เขา" และ "ผม" เป็นคนเดียวกัน อ่านใจกันได้ทะลุปรุโปร่ง และผมกับเขาเกิดปีเดียวกันด้วย เราจึงสนิทกันมาก

จากความสนิทสนมนี่เอง ที่ทำให้คุณสุเทพร้องสื่ออารมณ์เพลงของครูเนรัญชราได้ดังใจผู้แต่ง...

๑) เขตฟ้าเขาเคยว่าไกล หาใครจะไปได้ถึง แต่ฉันไม่เคยพรั่นพรึง เพียงพริบตาหนึ่งไปถึงด้วยใจ	๒) เขตนั้นขอพรรณนา โสภากว่าคามเขตไหน กลีบฟ้าร่วงมาเกลื่อนไป สอดสีวิไลโรยไว้ต่างพรม
๓) กลิ่นกรุ่นอุรานักหนา ดอกฟ้าเร้าในอารมณ์ สุดจะหักใจไม่เด็ดดม ขอเพียงเชยชมไว้แซมผมจอมขวัญใจ	๔) ไขว่คว้ารั้งมาโดยแรง โถลมอย่าแกล้งกวัดไกว สุดแขนเสียวแกนแก่นใจ เขตฟ้าเลือนไปใจฟื้นจากฝัน

ฟอร์มเพลงจัดเป็นลักษณะ song form - AABA ๔ ท่อนยอดนิยม เครื่องหมายกำกับจังหวะ 3/4 ลีลา waltz แนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บน Eb major scale

เขตฟ้าเขตฝัน

ผลงานโดย เนรัญชรา

waltz

1 E♭ E♭maj7 E♭6 E♭ E♭7 A♭

เขต ฟ้า เขา เคย ว่า ไกล หา ใคร จะ ไป ได้ ถึง แต่

Fm7 B♭7 2 E♭

ฉัน ไม่ เคย พรั่น พรึง เพียง พริบ ตา หนึ่ง ไป ถึง ด้วย ใจ เขต นั้น ขอ พรร - ณ -

E♭maj7 E♭6 E♭ E♭7 A♭ Fm7

นา โส - ภา กว่า คาม เขต ไหน กลีบ ฟ้า ร่วง มา เกลื่อน ไป สอด สี วิ -

B♭7 E♭ 3 3 Gm7 Cm B♭7 E♭

ไล โรย ไว้ ต่าง พรม กลิ่น กรุ่น อุ - รา หนัก หนา ดอก ฟ้า เร้า ใน อา -

B♭7 3 E♭ Gm7 B♭7

รมณ์ สุด จะ หัก ใจ ไม่ เด็ด ดม ขอ เพียง เชย ชม ไว้ แซม ผม จอม ขวัญ ใจ ไขว่

4 E♭ E♭maj7 E♭6 E♭ E♭7 A♭

คว้า รั้ง มา โดย แรง โถ ลม อย่า แกล้ง กวัด ไกว สุด แขน เสียว แกน แก่น

Fm7 B♭7 E♭

ใจ เขต ฟ้า เลือน ไป ใจ ฟื้น จาก ฝัน

แนวทำนองเพลงนี้มีการใช้โน้ตเสียงครึ่ง (chromatic note) ปะปนอยู่ ช่วยสร้างสีสันให้แก่ทำนองเพลงโดยรวม ดังตัวอย่าง (โน้ตในกรอบเหลี่ยม)

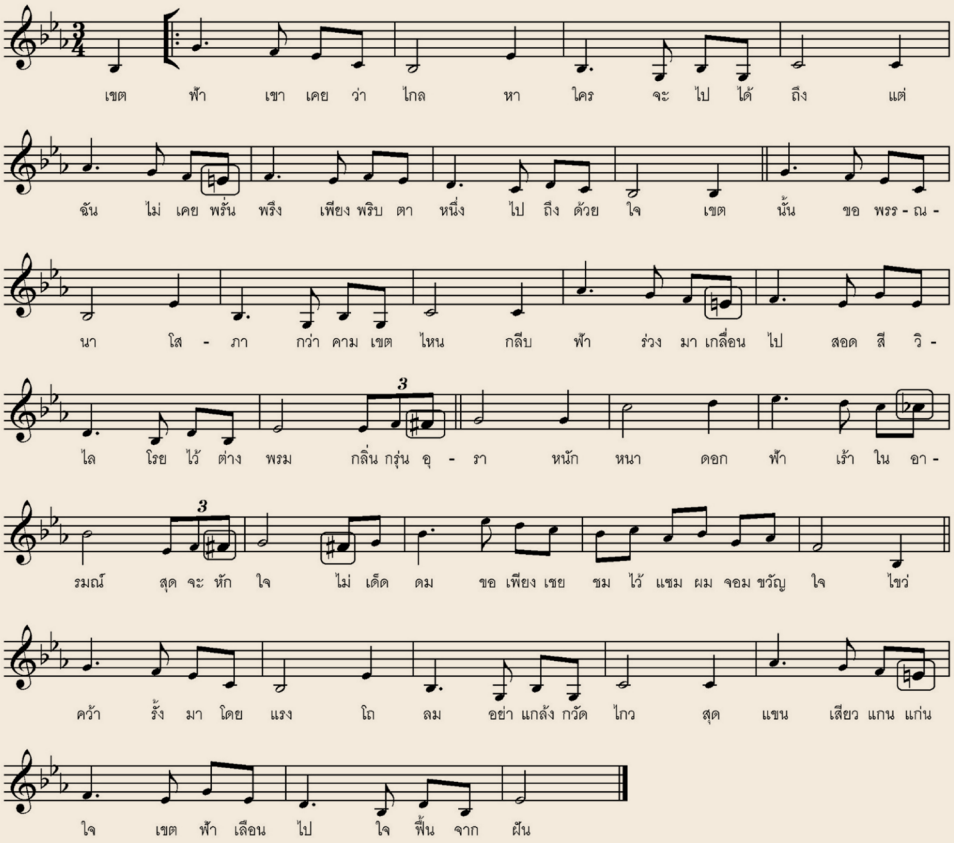

ฤทธิ์กามเทพ (https://www.youtube.com/watch?v=yl2ceW3JA78)

เฟซบุ๊ก พร่างเพชรในเกร็ดเพลง ประจำวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ บันทึกไว้ว่า

...เพลง "ฤทธิ์กามเทพ" ขับร้องโดย สวลี ผกาพันธุ์ คำร้อง-ทำนอง เนรัญชรา บันทึกเสียงครั้งแรก ปี พ.ศ. ๒๕๑๑

ครูเนรัญชราเล่าที่มาของเพลงนี้ว่า ช่วงที่ครูเนรัญชราพักอยู่ในซอยย่านบางกระบือ ตอนเย็นมักไปฝากท้องที่ร้านอาหารเล็ก ๆ ใกล้ปากซอยเป็นประจำ ครูเนรัญชราสังเกตเห็นชายหนุ่มหน้าตาดีแต่สีหน้าเศร้าหมองคนหนึ่ง มานั่งดื่มเงียบ ๆ ไม่สนใจใครที่ร้านนั้นนานนับเดือน และยังสังเกตได้ว่าสาวสวยเจ้าของร้านดูจะให้ความสนใจดูแลชายหนุ่มคนนั้นเป็นอย่างดี ทำให้ครูเนรัญชราคาดหมายว่าอีกไม่นานหนุ่มสาวคู่นี้ต้องพัฒนาเป็นคู่รักกันอย่างแน่นอน

แต่แล้ววันหนึ่ง ขณะที่ครูเนรัญชรานั่งทานอาหารอยู่ในร้านนั้น ชายหนุ่มคนเดิมก็ก้าวเข้ามาในร้าน แต่คราวนี้เขาเข้ามาพร้อมกับสาวสวยอีกคนหนึ่ง ท่าทางของชายหนุ่มดูร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใส ครูเนรัญชราชำเลืองดูหญิงสาวเจ้าของร้าน ก็สังเกตได้ถึงความผิดหวัง เสียใจ ระคนโกรธ ในแววตาของสาวเจ้าของร้าน เป็นแววตาที่ครูเนรัญชราจำได้ติดตา และบันทึกอารมณ์ความรู้สึกนั้นออกมาเป็นบทเพลง "ฤทธิ์กามเทพ" ให้คุณสวลี ผกาพันธุ์ร้อง...

๑) ท่าทางเขาดูซื่อซื่อ นี่คือผู้ชายอกหัก แอบไปรู้ว่าถูกผู้หญิงตัดรัก ก็เลยสงสารเสียหนัก อยากฟูมฟักอุ้มชูใจ	๒) ท่าทีเขามีเสน่ห์ หน้าตาเก๋ชวนฝันใฝ่ ยิ่งตอนยิ้มไม่ว่าจะยิ้มกับใคร ลอบชมแล้วถอนใจใหญ่ เผลอใจเป็นสุขจริง
๓) อยากเป็นเพื่อนปลอบยามเหงา หากตัวเขาไม่เกลียดหญิง ใช่จะหวังให้เขามาเป็นคู่อิง เพราะว่าใจจริง สงสารเขาเป็นยิ่งนัก	๔) แต่พอเขาคลอเคียงคู่ กับใครฉันไม่รู้จัก แปลกไฉนจึงเกิดหมั่นไส้ยิ่งนัก แอบไปร้องไห้เสียหนัก รักเขาหรืออย่างไร

สวลี ผกาพันธุ์

ฤทธิ์กามเทพ

ผลงานโดย เนรัญชรา

♩ = 68

1 E♭ G7 Cm B♭7

ท่า ทาง เขา ดู ซื่อ ซื่อ นี่ คือ ผู้ ชาย อก หัก แอบ ไป รู้ ว่า ถูก ผู้ หญิง ตัด

E♭ B♭7 2 E♭

รัก ก็ เลย สง สาร เสีย หนัก อยาก ฟูม ฟัก อุ้ม ชู ใจ ท่า ที เขา มี เส - น่ห์

G7 Cm B♭7 E♭ B♭7

หน้า ตา เก๋ ชวน ฝัน ใฝ่ ยิง ตอน ยิ้ม ไม่ ว่า จะ ยิ้ม กับ ใคร ลอบ ชม แล้ว ถอน ใจ ใหญ่ เผลอ ใจ เป็น สุข

E♭ 3 E♭ Fm Gm Fm E♭ B♭7 Gm

จริง อยาก เป็น เพื่อน ปลอบ ยาม เหงา หาก ตัว เขา ไม่ เกลียด หญิง ใช่ จะ

Cm Gm Cm Fm B♭7

หวัง ให้ เขา มา เป็น คู่ อิง เพราะ ว่า ใจ จริง สง-สาร เขา เป็น ยิ่ง นัก

4 E♭ G7 Cm

แต่ พอ เขา คลอ เคียง คู่ กับ ใคร ฉัน ไม่ รู้ จัก แปลก ฉะ -

B♭7 E♭ B♭7 E♭

ไหน จึง เกิด หม่น ใส้ ยิ่ง นัก แอบ ไป ร้อง ไห้ เสีย หนัก รัก เขา หรือ อย่าง ไร

ฟอร์มเพลงจัดเป็นแบบ ๔ ท่อนยอดนิยม AABA - song form แนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บนบันไดเสียง Eb major โปรดสังเกตว่าไม่พบโน้ตลำดับที่ ๔ ของบันไดเสียงปรากฏในทำนองเพลง

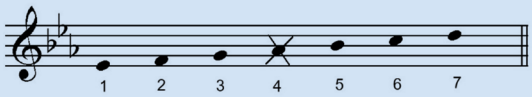

ประโยคแรกของทำนองท่อน ๑, ๒ และ ๔ มีความเหมือนกับประโยคแรกของเพลงไทยเดิม “ดาวทอง” หรือเพลง “โศกพม่า” เปรียบเทียบกัน

ดาวทอง หรือ โศกพม่า

- - - -	- - - ดํ	- - - รํ	มํ รํ ดํ ล	- - - -	- - - ซ	- ฟ - ล	ดํ ล ซ ฟ
- - - -	- - - ฟ	- ซ - ฟ	ม ร ด ร	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - ร
- ฟ - ซ	- ด - ร	- - - ฟ	ร ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ซ
- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ดํ	- - - ล				

แปลง ๒ วรรคแรก เป็นโน้ตสากล

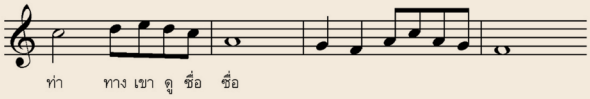

รับฟังเพลงดาวทองในลีลาไทยประยุกต์ได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=pfTk6zOel6s

หนี้เสน่หา (https://www.youtube.com/watch?v=mn2_LN1t8so)

เฟซบุ๊ก พร่างเพชรในเกร็ดเพลง ประจำวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พรรณนาไว้ว่า

...มีหลายบทเพลงที่เนื้อหาพรรณนาเกี่ยวกับแม่ในแง่มุมต่าง ๆ จะมีความคล้ายคลึงกัน โดยกล่าวถึงพระคุณของแม่ผู้ให้กำเนิด แต่ “หนี้เสน่หา” นี้มาแปลก กล่าวถึงแม่ในแง่มุมที่ต่างออกไป เพราะเป็นเพลงที่ใช้การอกหักทดแทนคุณแม่ ชดเชยที่แม่เคยทำคนอกหักมาก่อนในวัยสาว... ดังคำร้องที่ว่า

๑) แม่ จ๋า ลูกซานกลับมาเหมือนคนไข้หนัก หากลูกเป็นนกก็คงปีกหัก ต้องการพัก รักษาแผลใจ	๒) อภัยลูกสักหน ที่ลูกปล่อยตนหลงความรักใคร่ กว่าจะรู้ก็สายเกินไป ถูกกิ่งรักปักใจ ให้ปวดร้าว ปวดร้าว
๓) แม่ จ๋า ลูกซานกลับมารับคำว่ากล่าว แต่ลูกอยากถามถึงความก่อนเก่า เมื่อวัยสาว แม่เคยคิดฆ่าใครบ้างไหม	๔) ฆ่าด้วยความเสน่หา เหมือนลูกถูกฆ่าด้วยความรักใคร่ ถ้าไม่เคยลูกนี้ชื่นใจ แต่ถ้าเคยแล้วไป ลูกขอใช้หนี้เวรแทนคุณ

กรอบตารางนี้จัดระเบียบเนื้อร้องออกเป็นท่อน ๆ ให้สอดคล้องกับโน้ตแนวทำนองที่ถอดจากไฟล์เสียงต้นฉบับ (transcription)

Cr. โรส มีเดีย แอนด์ เอ็นเตอร์เทนเม้นท์

หนี้เสน่หา

ผลงานโดย เนรัญชรา

♩ = 82

1 Cm Fm Cm Fm

แม่ จ๋า ลูก ซาน กลับ มา เหมือน คน ไข้ หนัก หาก ลูก เป็น นก ก็ คง ปีก

Gm Cm Fm G7 2 Cm

หัก ต้อง การ พัก รัก-ษา แผล_ ใจ อ-ภัย ลูก สัก หน

Fm G7 Cm Fm Cm G7

ที่ ลูก ปล่อย ตน หลง ความ รัก ใคร่ กว่า จะ รู้ ก็ สาย เกิน ไป ถูก กิ่ง รัก ปัก ใจ___ ให้ ปวด ร้าว ปวด

3 Cm Fm Cm

ร้าว_____ แม่ จ๋า ลูก ซาน กลับ มา รับ คำ ว่า กล่าว

Fm Gm Cm Fm G7

แต่ ลูก อยาก ถาม ถึง ความ ก่อน เก่า เมื่อ วัย สาว แม่ เคย คิด ฆ่า ใคร บ้าง ไหม_____

4 Cm Fm G7

___ ฆ่า ด้วย ความ เส-น่ - หา เหมือน ลูก ถูก ฆ่า ด้วย ความ รัก ใคร่ ถ้า ไม่

Cm Fm Cm G7 Cm

เคย ลูก นี้ ชื่น ใจ___ แต่ ถ้า เคย แล้ว ไป ลูก ขอ ใช้ หนี้ เวร แทน คุณ_____

แนวทำนองเพลงนี้เป็น minor scale ซึ่งมีน้อยมากในผลงานโดยรวมของครูเนรัญชรา ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อน - ABAB (ท่อน ๑-๒ เหมือนหรือคล้ายท่อน ๓-๔) ไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บน C minor scale

ดอกฟ้าผกาดิน (https://www.youtube.com/watch?v=IGVfDR1g2Rw)

เพลงนี้มี "ดราม่า" น่ารับรู้ ขอนำข้อความจากเฟซบุ๊ก พร่างเพชรในเกร็ดเพลง ประจำวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาเล่าสู่กันฟัง ดังต่อไปนี้

...ครูเนรัญชราแต่งเพลงนี้ทั้งคำร้องและทำนอง แล้วนำไปเสนอขายให้ครูเอื้อ สุนทรสนาน เพราะอยากมีผลงานเพลงร่วมกับวงดนตรีสุนทราภรณ์ แต่ครูเอื้อ สุนทรสนาน ขอซื้อเฉพาะคำร้อง ส่วนทำนองครูเอื้อจะแต่งขึ้นใหม่ และห้ามครูเนรัญชรานำเพลงนี้ไปบันทึกเสียงอีก ซึ่งต่อมาครูเอื้อก็แต่งทำนองเพลงนี้ใหม่ ให้คุณอ้อย อัจฉรา ขับร้องบันทึกเสียงในชื่อเพลง "มิใช่ดอกฟ้า"

บังเอิญ ครูมนัส ปิติสานต์ ไปพบเพลงนี้ที่ครูเนรัญชราเก็บไว้ที่กองดุริยางค์ทหารอากาศ ระหว่างที่ครูเนรัญชราเดินทางไปอีสาน ด้วยความปรารถนาดีต่อเพื่อน จึงจัดการนำเพลงนี้ไปให้คุณสวลี ผกาพันธุ์ ร้องบันทึกแผ่นเสียงในชื่อเพลง "ดอกฟ้าผกาดิน" โดยใช้ท่วงทำนองเดิมที่ครูเนรัญชราแต่งไว้

เป็นผลให้เพลงสองเพลง เนื้อร้องเดียวกันต่างทำนองออกมาชนกัน เป็นเหตุให้ครูเอื้อ สุนทรสนาน โกรธมาก แม้ครูเนรัญชราจะไปขอโทษและเล่าความจริงให้ฟัง ก็ยังไม่หายโกรธ ครูเนรัญชราจึงมีผลงานเพลงร่วมกับวงดนตรีสุนทราภรณ์แค่เพลงเดียว...

๑) มิใช่ดอกฟ้าสุดาสวรรค์ มิใช่แจ่มจันทร์พิมานแดนใด ได้แต่เป็นหญิงที่มีจิตใจ มั่นคงแจ่มใสเหมือนเช่นคุณ	๒) มิใช่นางหงส์อ่าองค์สะคราญ สิงสู่สถานแห่งเนื้อนาบุญ ปรารถนาก็มีเหมือนคุณ หวังความเกื้อกูลหวังความอุ่นใจ
๓) หากเป็นเช่นดอกฟ้า คงคู่นภามิมาเคียงใกล้ คงเคียงคู่หมู่ดาวไสว เคียงคู่ไฉไลแห่งรัชนี	๔) แต่ฉันก็เป็นเพียงหญิง ใจมั่นรักจริงฝังในฤดี เพียงคุณเอ่ยเปิดเผยวจี มอบใจภักดีนี้ให้กับคุณ

ดอกฟ้าผกาดิน

คำร้อง/ทำนอง โดย เนรัญชรา

Waltz

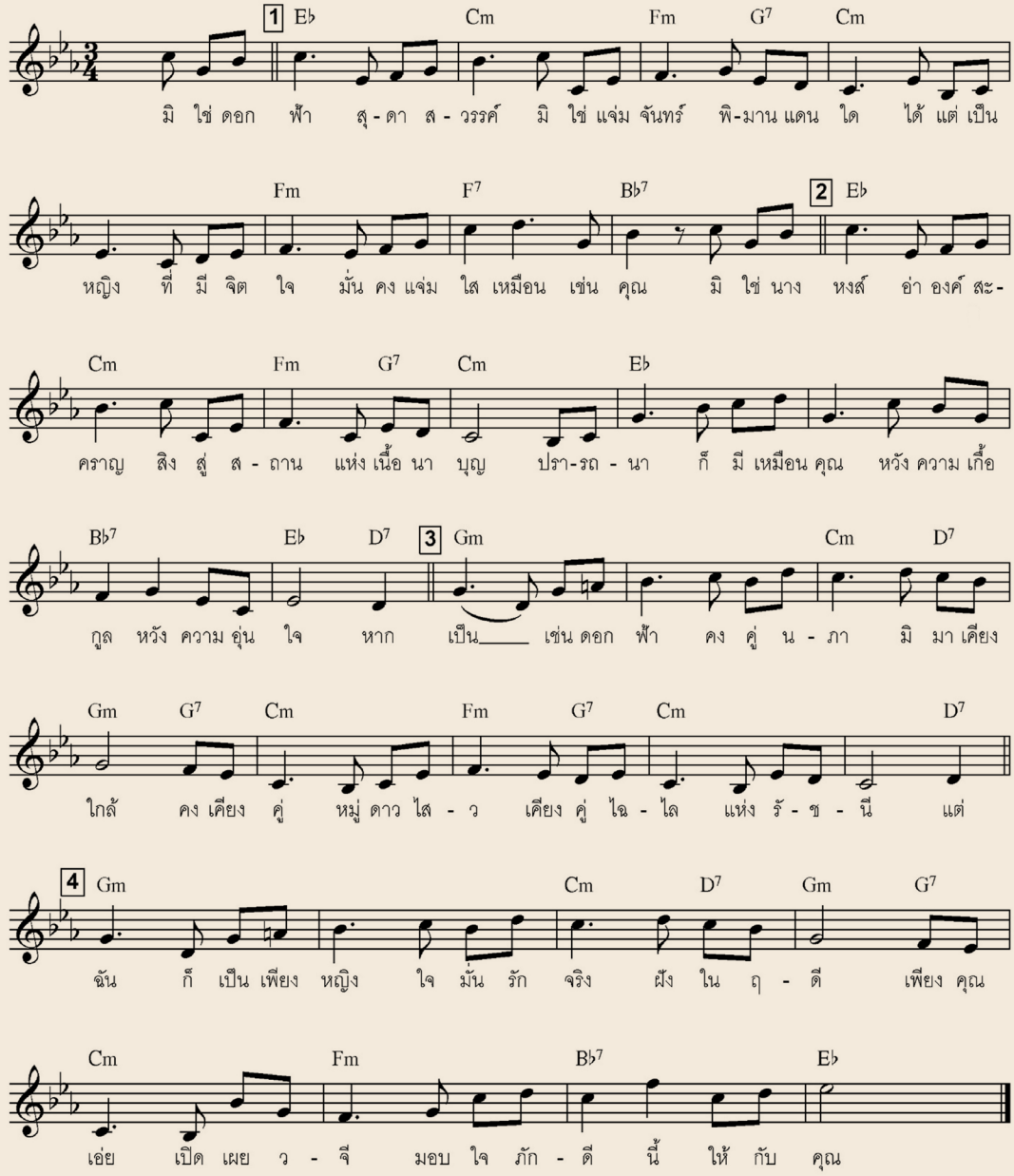

เพลงนี้จัดอยู่ในฟอร์ม AABB บันทึกอยู่บน ๒ บันไดเสียง ท่อน A ทั้งคู่เป็น Eb major ท่อน B แรกเป็น G minor ท่อน B ที่ ๒ ครึ่งแรก (๔ ห้อง) เป็น G minor ครึ่งหลังอีก ๔ ห้องกลับสู่บันไดเสียง Eb major ตามเดิม

เศรษฐีน้ำตา (https://www.youtube.com/watch?v=46mnzjMZy20)

ครูเนรัญชรารังสรรค์จินตนาการอันบรรเจิดเลิศล้ำผ่านคำร้อง บรรยายถึงหนุ่มผู้ตกทุกข์ได้ยาก มีน้ำตาเป็นเพื่อนปลอบประโลมใจ เพ้อฝันไปว่าหากน้ำตาเหล่านั้นเปลี่ยนสภาพได้กลายเป็นเงิน ตัวเขาคงร่ำรวยมหาศาล อยากมีเงินใช้ตอนไหนก็แค่เพียงร้องไห้เพื่อได้เงินมา อุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตคงหายไปหมด อยากมีคนรักก็สบายมาก แต่ท่อน ๔ ของเพลงที่ว่า *"แต่แล้วความหวังฉันพังพินาศลงพลัน หัวใจประหวั่นตื้นตันงันงงลงไป น้ำตาคนจน โธ่ใครจะสนใจ ต้องกลืนเก็บเอาไว้ กลืนเก็บเอาไว้ กลืนเก็บเอาไว้ ล้างใจตัวเอง"* นั่นคือในชีวิตจริงที่มีแต่ความสิ้นหวัง

เพลงเศรษฐีน้ำตา เป็นเพลงที่ร้องยากเพลงหนึ่ง เพราะช่วงเสียงค่อนข้างกว้าง คนทั่วไปขับร้องได้ลำบาก

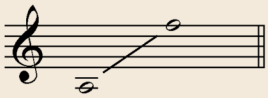

แต่ด้วยความสามารถของสุเทพ วงศ์กำแหง ผู้มีน้ำเสียงที่นุ่มนวล ทำให้เพลงนี้ไพเราะน่าฟัง ถ่ายทอดอารมณ์เพลงได้เป็นอย่างดี เพลงเศรษฐีน้ำตา เรียบเรียงเสียงประสานโดย ปรีชา เมตไตรย์ บันทึกเสียงปี พ.ศ. ๒๕๐๕

๑) ถ้าน้ำตาฉันนี้มันมีค่าเป็นเงิน ฉันคงเพลิดเพลินพบทางสร้างเงิน ขึ้นมา ฉันคงโชคดี เป็นเศรษฐีน้ำตา โลกจะต้องอิจฉา อิจฉา อิจฉา อิจฉา อิจฉา ยิ่งกว่าใครใคร	๒) จะเหลียวทางไหนพบคนวอนไหว้บูชา น้ำตาน้ำตาไหลมาเทมาร่ำไป ฉันคงมีสุข สุขจากการร้องไห้ อยากรวยสักเพียงไหน ร้องไป ร้องไป ร้องไป ร้องไป ร้องจนใจชา
๓) อยากมีคู่ใจ ก็ร้องไห้ไปไม่ช้าเท่าไรได้มา อยากสร้างสวรรค์ สร้างอย่างเฉิดฉันท์ สร้างจากความฝันอันปรารถนา สร้างจากศรัทธา คงสร้างได้มาดังใจ	๔) แต่แล้วความหวังฉันพังพินาศลงพลัน หัวใจประหวั่นตื้นตันงันงงลงไป น้ำตาคนจน โธ่ใครจะสนใจ ต้องกลืนเก็บเอาไว้ กลืนเก็บเอาไว้ กลืนเก็บเอาไว้ ล้างใจตัวเอง

เพลงนี้มีการซ้ำคำเพื่อเน้นวลีหรือประโยคเหล่านั้นเพิ่มความเด่นชัดในความหมายยิ่งขึ้น

ท่อน	วรรคท้ายของท่อน
ท่อน ๑	โลกจะต้อง **อิจฉา อิจฉา อิจฉา อิจฉา อิจฉา** ยิ่งกว่าใครใคร
ท่อน ๒	อยากรวยสักเพียงไหน **ร้องไป ร้องไป ร้องไป ร้องไป** ร้องจนใจชา
ท่อน ๔	ต้อง **กลืนเก็บเอาไว้ กลืนเก็บเอาไว้ กลืนเก็บเอาไว้** ล้างใจตัวเอง

เศรษฐีน้ำตา

ผลงานโดย เนรัญชรา

Slow

1 G C G Am Bm D7

ถ้า น้ำ ตา ฉัน นั้น มัน มี ค่า เป็น เงิน____ ฉัน คง เพลิด เพลิน พบ ทาง สร้าง เงิน ขึ้น มา____ ฉัน คง โชค

G Am C7 G C7 Am

ดี เป็น เศรษ-ฐี น้ำ ตา โลก จะ ต้อง อิจ - ฉา อิจ-ฉา อิจ-ฉา อิจ-ฉา อิจ - ฉา____ เกิน กว่า ใคร ใคร

D7 2 G C G Am Bm D7

จะ เหลียว ทาง ไหน พบ คน วอน ไหว้ บู ชา____ น้ำ ตา น้ำ ตา ไหล มา เท มา ร่ำ ไป____ ฉัน คง มี

G C7 G C7 D7 G

สุข สุข จาก การ ร้อง ไห้ อยาก รวย สัก เพียง ไหน ร้อง ไป ร้อง ไป ร้อง ไป ร้อง ไป____ ร้อง จน ใจ ชา____

C7 3 F C7 D7

___ อยาก มี คู่ ใจ____ ก็ ร้อง ไห้ ไป ไม่ ช้า เท่า ไร ได้ มา_____ อยาก สร้าง ส -

G Em Am7 D7

วรรค์__สร้าง อย่าง เฉิด ฉันท์ สร้าง จาก ความ ฝัน อัน ปรา-รถ - นา สร้าง จาก ศรัท-ธา____ คงสร้าง ได้ มา ดัง ใจ____

4 G C G Am Bm D7

___ แต่ แล้ว ความ หวัง ฉัน พัง พิ นาศ ลง พลัน____ หัว ใจ ประ หวั่น ตื้น ตัน งัน งง ลง ไป____ น้ำ ตา คน

G C7 G C7 C7 D7 G

จน โธ่ ใคร จะ สน ใจ ต้อง กลืน เก็บ เอา ไว้ กลืน เก็บ เอา ไว้ กลืน เก็บ เอา ไว้____ ล้าง ใจ ตัว เอง

เพลงนี้จัดอยู่ในฟอร์มเพลง ๔ ท่อนยอดนิยม - AABA บันทึกอยู่บนบันไดเสียง G major ที่มีเสียงบลูส์ผสมอยู่ในช่วง ๔ ห้องท้ายของท่อน ๑, ๒ และ ๔ (โน้ต Bb) ท่อน ๓ มีทีท่าว่าจะเป็นบันไดเสียง F major สุดท้ายกลับคืนสู่ G major ตามเดิม ดังภาพต่อไปนี้

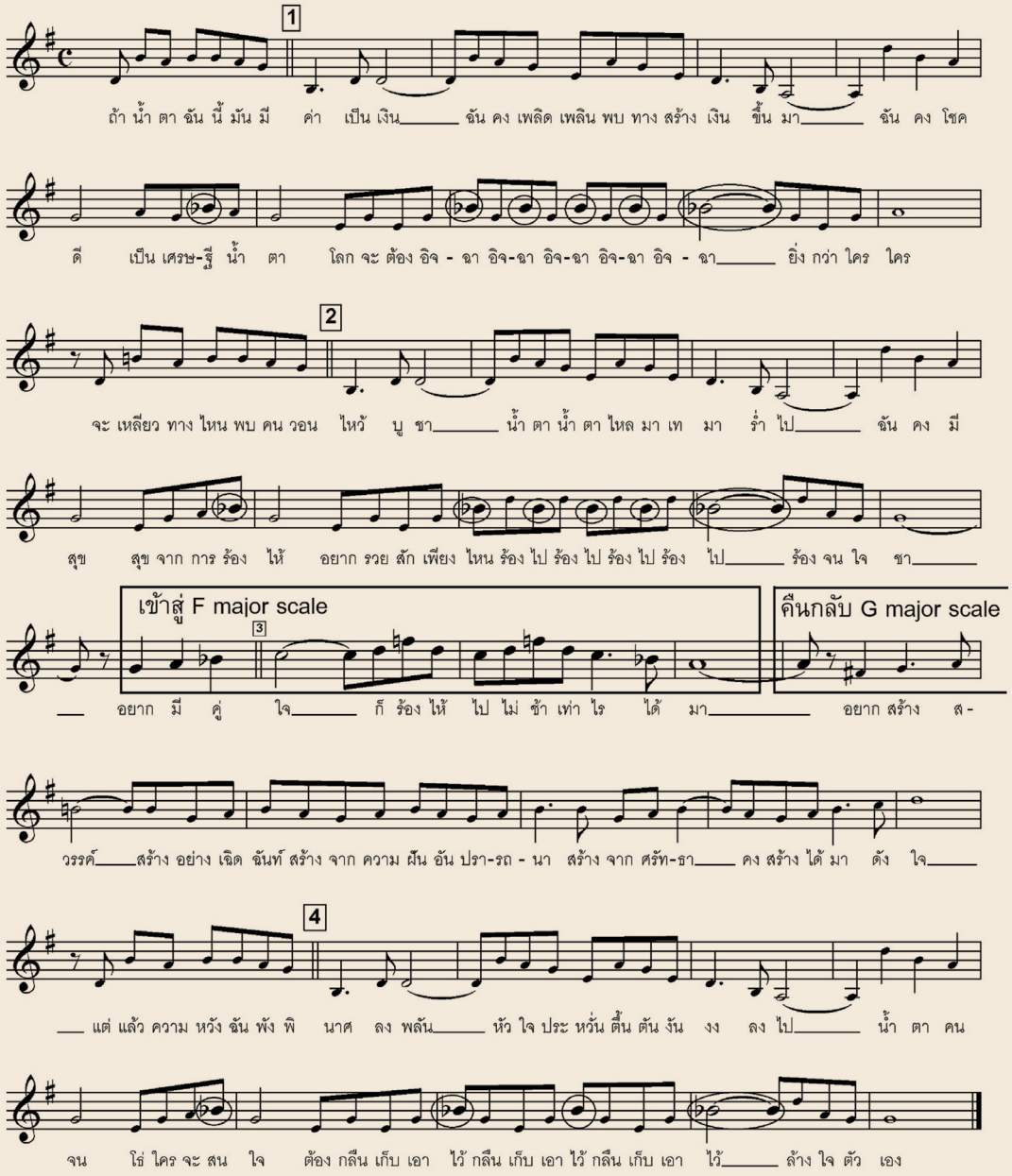

กลิ่นรักโลมใจ (https://www.youtube.com/watch?v=c3e9FS5pQNo)

เพลงนี้ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดย สุเทพ วงศ์กำแหง (ศิลปินแห่งชาติ) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นผลงานเรียบเรียงเสียงประสานของครูเพลงที่คนลืมอีกท่านหนึ่ง คือ น.ท. ปรีชา เมตไตรย์ (ศิษย์พระเจนดุริยางค์)

เป็นเพลงที่มีเนื้อหาพรรณนาถึงความรักในลักษณะต่าง ๆ ที่ชายกล่าวถึงคู่รัก มีการใช้คำอุปมาที่ลึกซึ้งในหลายประโยค เช่น *"สิ้นแสงพระสุรีย์รพีผ่อง สิ้นเปลวสีทองผ่องพรรณจันทราสง่าศรี ใช่หทัยสิ้นรักสิ้นภักดี ที่เคยมีมอบเธอนิรันดร์กาล"* และ *"รักเธอดั่งชีวีภักดีไม่มีเสื่อมคลาย ปรารถนาเพียงเธอรักเสมอรักไม่มีวันหน่าย ตราบโลกสลายแม้ตายก็ยังชื่นใจ"*

จุดเด่นที่สำคัญของเพลงนี้ คือ มี ๒ ลีลาจังหวะต่อเนื่องกันอย่างแนบเนียน เริ่มด้วยจังหวะวอลทซ์ ในท่อน ๑-๔ ต่อด้วยโบเลโร่ ท่อน ๕-๘

๑) สิ้นแสงพระสุรีย์รพีผ่อง สิ้นเปลวสีทองผ่องพรรณจันทราสง่าศรี	๒) ใช่หทัยสิ้นรักสิ้นภักดี ที่เคยมีมอบเธอนิรันดร์กาล
๓) ตราบฟ้าสิ้นดาววับวาวอร่าม เบื้องบนสีครามสิ้นหมู่เมฆาประดับสวรรค์	๔) สิ้นไผทสิ้นสายสุธาธาร สิ้นลมปราณสิ้นสลายไม่สิ้นปอง
๕) เฝ้าครวญคิดรำพันเฝ้าฝันถึงพิมานหอห้อง พี่ยังใฝ่ปองหวังครองเป็นคู่ชีวี	๖) ดังพิมานคู่ฟ้าดังทิวาคู่ราตรี รักเธอดั่งชีวีภักดีไม่มีเสื่อมคลาย
๗) ปรารถนาเพียงเธอรักเสมอรักไม่มีวันหน่าย ตราบโลกสลายแม้ตายก็ยังชื่นใจ	๘) กระซิบวอนฝากมาลมช่วยพารำเพยฝากไป โปรดฟังเสียงหัวใจพี่รักเท่าไรรักเท่าไรแก้วตา

กลิ่นรักโลมใจ

ผลงานโดย เนรัญชรา

♩ = 74

1 B♭ Gm B♭ Cm

สิ้น แสง พระ สุ - รีย์ ร - พี ผ่อง สิ้น เปลว สี ทอง ผ่อง พรรณ จัน - ทรา ส - ง่า

B♭ Gm 2 Cm E♭ Dm Gm G7 Cm

ศรี ใช่ ห - ทัย สิ้น รัก สิ้น ภัก ดี ที่ เคย มี มอบ เธอ นิ-รันดร์ กาล

F7 3 B♭ Gm B♭ Cm B♭

ตราบ ฟ้า สิ้น ดาว วับ วาว อ - ร่าม เบื้อง บน สี ครา ม สิ้น หมู่ เม - ฆา ประ ดับ ส - วรรค์

4 Cm E♭ Gm Cm

สิ้น ผ - ไท สิ้น สาย สุ - ธา ธาร สิ้น ลม ปราณ สิ้น ส -

F7 ♩ = 90 B♭

ลาย ไม่ สิ้น ปอง เฝ้า ครวญ คิด รำ -

5 B♭ E♭ B♭ Gm Cm

พัน เฝ้า ฝัน ถึง พิ-มาน หอ ห้อง พี่ ยัง ใฝ่ ปอง หวัง ครอง เป็น คู่ ชี -

F7 6 B♭ Cm Gm

วี ดัง พิ-มาน คู่ ฟ้า ดัง ทิ - วา คู่ รา - ตรี รัก เธอ ดั่ง ชี -

Cm F7 7 B♭ E♭

วี ภัก - ดี ไม่ มี เสื่อม คลาย ปราร-ถ - นา เพียง เธอ รัก เส - มอ รัก ไม่ มี วัน

B♭ Gm Cm F7

หน่าย ตราบ โลก ส - ลาย แม้ ตาย ก็ ยัง ชื่น ใจ กระ-ซิบ วอน ฝาก

8 B♭ Cm Gm

มา ลม ช่วย พา รำ - เพย ฝาก ไป โปรด ฟัง เสียง หัว

Cm F7 B♭ *Fine*

ใจ พี่ รัก เท่า ไร รัก เท่า ไร แก้ว ตา

ฟอร์มเพลงจัดเป็นแบบ ๔ ท่อน ๒ ชุด ชุดแรกอยู่ในลีลาวอลทซ์ ชุดที่ ๒ เป็นจังหวะโบเลโร่ ทุกท่อนมีความยาว ๘ ห้องเพลงลงตัวตามนิยามของ popular music จากไฟล์เสียงต้นฉบับทั้งเพลงบันทึกอยู่บนบันไดเสียง Bb major pentatonic โน้ตตัวลา (A) ที่อยู่นอกเหนือสเกลนี้มีใช้งานน้อยครั้งมาก

ลาทีความระทม (https://www.youtube.com/watch?v=UArG4TDGlsY&t=44s)

สุเทพ วงศ์กำแหง (ศิลปินแห่งชาติ) ขับร้องบันทึกเสียงครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ งานชิ้นนี้ของครูเนรัญชราเป็นอีกเพลงหนึ่งที่เนื้อหาออกแนวผิดหวังในความรัก ซึ่งอาจมาจากเรื่องจริงที่ครูได้ประสบพบมาในชีวิต

"ลาทีความระทม" ลำพังเฉพาะชื่อเพลงก็โดนใจผู้ฟังแล้วทั่วประเทศ ไหนจะเนื้อหาพาทีของคำร้อง/ทำนองที่ลงตัวไพเราะคล้องจองซึ่งกันและกัน ประโยคสุดท้ายของเพลงที่ว่า *"ฉันทนปวดใจพอแล้วนงคราญ จงอย่ารังควาน ตามล่าตามผลาญอีกเลย"* ยอดเยี่ยมมาก

๑) ฉันทนเจ็บช้ำระกำอกร้าว เมื่อคราวสูญสิ้น เฝ้ากินน้ำตาขมขื่น ฉันทนปวดใจทนทุกวันคืน ซบหน้าสะอื้น กล้ำกลืนแต่ความทุกข์ระทม	๒) ฉันจำไม่หายว่าใครฆ่าฉัน ฝังใจจำมั่น ยอกใจทุกวันฝืนข่ม สายเกลียวแห่งใจสลายลอยลม มันปวดระบม มันขื่นมันขมเท่าไร
๓) เจ็บยังฝังจำ ขอจำตราบถึงวันตาย น้ำตาหลั่งโลมสนิมในใจ รินท่วมทรวงใน ชโลมแผลใจร้าวราน	๔) สิ้นกันชาตินี้สิ้นทีเรื่องหลัง ที่ฝังใจมั่น โปรดลืมให้มันพ้นผ่าน ฉันทนปวดใจพอแล้วนงคราญ จงอย่ารังควาน ตามล่าตามผลาญอีกเลย

ลาทีความระทม

คำร้อง/ทำนอง โดย เนรัญชรา

♩ = 68

1 E♭ C° E♭ A♭

ฉัน ทน เจ็บ ช้ำ ระ-กำ อก ร้าว เมื่อ คราว สูญ สิ้น___เฝ้า กิน น้ำ ตา ขม ขื่น ฉัน ทน ปวด ใจ ทน ทุก วัน

Fm B♭7 Fm B♭7

คืน ซบ หน้า สะ อื้น___ กล้ำ กลืน แต่ ความ ทุกข์ ระ - ทม ฉัน จำ ไม่ หาย ว่า ใคร ฆ่า

2 E♭ C° E♭ A♭

ฉัน ฝัง ใจ จำ มั่น___ ยอก ใจ ทุก วัน ฝืน ข่ม สาย เกลียว แห่ง ใจ ส-ลาย ลอย

Fm B♭7 Fm B♭7 E♭ E♭7

ลม มัน ปวด ระ - บม___ มัน ขื่น มัน ขม เท่า ไร เจ็บ ยัง ฝัง___

3 A♭ E♭7 A♭ B♭m

จำ ขอ จำ ตราบ ถึง วัน ตาย น้ำ ตา หลั่ง โลม ส - นิม ใน

B♭m A♭ B♭7

ใจ ริน ท่วม ทรวง ใน ช-โลม แผล ใจ ร้าว ราน สิ้น กัน ชาติ นี้ สิ้น ที เรื่อง

4 E♭ C° E♭ A♭

หลัง ที่ ฝัง ใจ มั่น___ โปรด ลืม ให้ มัน พ้น ผ่าน ฉัน ทน ปวด ใจ พอ แล้ว นง-

Fm B♭7 Fm B♭7 E♭

คราญ จง อย่า รัง - ควาน___ ตาม ล่า ตาม ผลาญ อีก เลย_____

ฟอร์มเพลงอยู่ในลักษณะของ song form - AABA เพลง ๔ ท่อนยอดนิยม แนวทำนองทั้งหมดบันทึกอยู่บน Eb major scale

ทั้ง ๙ เพลงที่นำมาเล่าสู่กันฟังสังเกตได้ว่ามีลีลาจังหวะค่อนข้างช้าถึงปานกลาง และอยู่ในลักษณะเพลง ๔ ท่อน ซึ่งอาจเป็นแนวทางสร้างงานเพลงที่ครูเนรัญชรามีความถนัด ท่านได้รับการยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ผู้ประพันธ์เพลงไทยสากล) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒

Cr. Music Copyright Thailand

งานเพลงของ “เนรัญชรา” ยังมีอีกมาก ท่านผู้อ่านต้องการฟังเพิ่มเติมสามารถเข้ารับชมได้ที่ “เพลงรักเนรัญชรา” (https://www.youtube.com/watch?v=bLtNYpQI4sw&t=4s) จัดทำโดย bang10baht

COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL UNIVERSITY

THAILAND INTERNATIONAL JAZZ CONFERENCE

TIJC 2025

24-26 JAN 2025

WWW.TIJC.NET

ชวนรู้จัก งานดุริยางค์เครื่องลม Lopburi Symphonic Day โดย สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

เรื่อง:
จิตร์ กาวี [Jit Gavee]
อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย มีอาณาบริเวณกว้างขวางติดต่อกับอีกหลากหลายจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นนครสวรรค์ อ่างทอง สระบุรี สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น เดิมทีในอดีต จังหวัดลพบุรีแห่งนี้ถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญในประวัติศาสตร์ของการเมืองการปกครองไทยตั้งแต่ยุคกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีจนถึงประวัติศาสตร์การเมืองร่วมสมัย ถือว่าเป็นเมืองโบราณที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานสืบเนื่องและยังคงมีร่องรอยอิทธิพลมาให้เห็นจนถึงปัจจุบัน นอกจากนามลพบุรีแล้ว คำว่า “ลพบุรี” ยังปรากฏในชื่ออื่น ไม่ว่าจะเป็นละโว้ ลวปุระ ลวรัฐ ลวธานี เป็นต้น สะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานที่ถือว่าเป็นเมืองสำคัญที่มีอิทธิพลทางการเมืองการปกครองตั้งแต่อดีต

ด้านดนตรี ลพบุรีถือเป็นอู่อารยธรรมอีกแห่งหนึ่งที่ประกอบไปด้วยผู้คนและวัฒนธรรมอันหลากหลาย มีรูปแบบทางศิลปะที่มีความเฉพาะ กล่าวได้ว่าเป็นอีกหนึ่งศูนย์กลางทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ซึ่งการดนตรีก็ได้สะท้อนความเป็นศิลปะเหล่านี้ออกมา ยกตัวอย่างบทเพลงไทยเดิม เช่น แขกลพบุรี ซึ่งเป็นบทเพลงโบราณ หรือบทเพลงประกอบการแสดงอย่างระบำลพบุรีที่มีความร่วมสมัยขึ้นมา เหล่านี้ย่อม

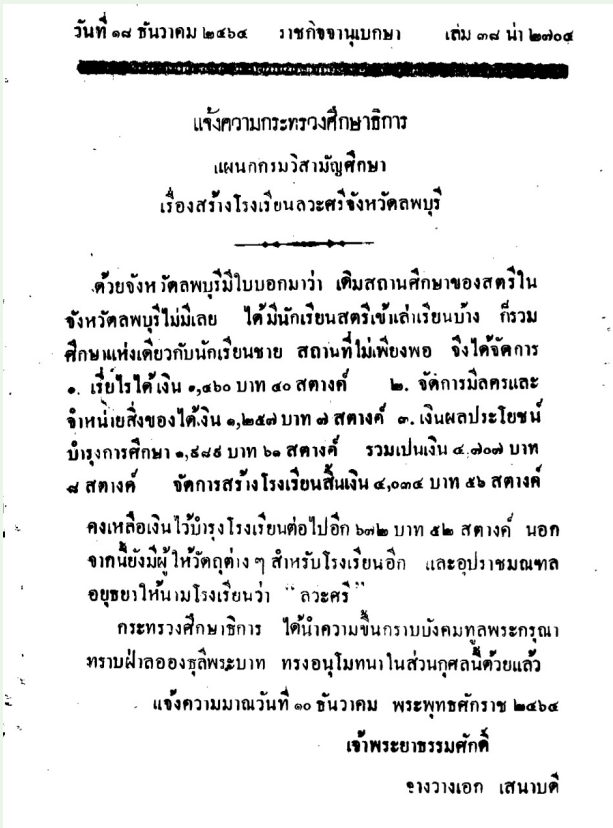

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๔๖๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ น่า ๒๗๐๔

แจ้งความกระทรวงศึกษาธิการ

แผนกกรมวิสามัญศึกษา

เรื่องสร้างโรงเรียนลวะศรีจังหวัดลพบุรี

ด้วยจังหวัดลพบุรีมีใบบอกมาว่า เดิมสถานศึกษาของสตรีในจังหวัดลพบุรีไม่มีเลย ได้มีนักเรียนสตรีเข้าเล่าเรียนบ้าง ก็รวมศึกษาแห่งเดียวกับนักเรียนชาย สถานที่ไม่เพียงพอ จึงได้จัดการ ๑. เรี่ยไรได้เงิน ๑,๔๖๐ บาท ๔๐ สตางค์ ๒. จัดการมีลครและจำหน่ายสิ่งของได้เงิน ๑,๒๕๗ บาท ๗ สตางค์ ๓. เงินผลประโยชน์บำรุงการศึกษา ๑,๙๘๙ บาท ๖๑ สตางค์ รวมเปนเงิน ๔,๗๐๗ บาท ๘ สตางค์ จัดการสร้างโรงเรียนสิ้นเงิน ๔,๐๓๔ บาท ๕๖ สตางค์

คงเหลือเงินไว้บำรุงโรงเรียนต่อไปอีก ๖๗๒ บาท ๕๒ สตางค์ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้วัตถุต่าง ๆ สำหรับโรงเรียนอีก และอุปราชมณฑลอยุธยาให้นามโรงเรียนว่า "ลวะศรี"

กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าลอองธุลีพระบาท ทรงอนุโมทนาในส่วนกุศลนี้ด้วยแล้ว

แจ้งความมาณวันที่ ๑๐ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์

จางวางเอก เสนาบดี

แจ้งความกระทรวงศึกษาธิการ แผนกกรมวิสามัญศึกษา เรื่อง สร้างโรงเรียนลวะศรีจังหวัดลพบุรี (ที่มา: ราชกิจจานุเบกษา)

สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายและความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ลพบุรีแห่งนี้

แม้ในปัจจุบันความสำคัญของเมืองลพบุรีในฐานะเป็นศูนย์กลางทางการเมืองการปกครองจะถูกลดทอนความสำคัญลง แต่ในเรื่องศิลปวัฒนธรรมการดนตรี ก็ยังคงมีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะยกระดับความรู้ความสามารถให้มีความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป ในข้อเขียนชิ้นนี้จะขอนำพาผู้อ่านทุกท่านไปทำความรู้จักกับโครงการ Lopburi Symphonic Day โครงการทางด้านวงดุริยางค์เครื่องลม ที่จัดตั้งดำเนินการขึ้นในพื้นที่ที่ห่างจากศูนย์กลางอย่างกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหนึ่งในความพยายามยกระดับคุณภาพทางดนตรีในจังหวัดลพบุรีที่มีความน่าสนใจ

การสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ฐานที่มั่นของ Lopburi Symphonic Day

แม้ว่าในข้อเขียนชิ้นนี้จะเป็นข้อเขียนเกี่ยวกับโครงการ Lopburi Symphonic Day แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีความต้องการที่จะทบทวนวรรณกรรมให้เห็นถึงพื้นฐานสำคัญในเชิงพื้นที่ของการจัดโครงการนี้ นั่นคือ สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งนับได้ว่าเป็นฐานที่มั่นสำคัญในการบ่มเพาะให้โครงการดังกล่าวมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

สถาบันการศึกษาดนตรีในระดับอุดมศึกษาที่สำคัญในพื้นที่ของจังหวัดลพบุรีคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งเป็นสถาบันเก่าแก่ประจำจังหวัดลพบุรี มีประวัติศาสตร์การก่อตั้งย้อนได้ไปถึงปีพุทธศักราช ๒๔๖๓ ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ซึ่งต้นเค้าของสถาบันแห่งนี้คือ "โรงเรียนลวะศรี" ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการโรงเรียนเพื่อเป็นสถานศึกษาของสตรีที่ต้องการเล่าเรียนในจังหวัดลพบุรี ปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ ง หน้า ๒๗๐๓ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๔๖๔ ความตอนหนึ่งกล่าวว่า

"...ด้วยจังหวัดลพบุรีมีใบบอกมาว่า เดิมสถานศึกษาของสตรีในจังหวัดลพบุรีไม่มีเลย ได้มีนักเรียนสตรีเข้าเล่าเรียนบ้าง ก็รวมศึกษาแห่งเดียวกับนักเรียนชาย สถานที่ไม่เพียงพอ จึงได้จัดการ ๑. เรี่ยไรได้เงิน ๑,๔๖๐ บาท ๔๐ สตางค์ ๒. จัดการมีลครและจำหน่ายสิ่งของได้เงิน ๑,๒๕๗ บาท ๗ สตางค์ ๓. เงินผลประโยชน์บำรุงการศึกษา ๑,๙๘๙ บาท ๖๑ สตางค์ รวมเปนเงิน ๔,๗๐๗ บาท ๘ สตางค์ จัดการสร้างโรงเรียนสิ้นเงิน ๔,๐๓๔ บาท ๕๖ สตางค์ คงเหลือเงินไว้บำรุงโรงเรียนต่อไปอีก ๖๗๒ บาท ๕๒ สตางค์ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้วัตถุต่าง ๆ สำหรับโรงเรียนอีก และอุปราชมณฑลอยุธยาให้นามโรงเรียนว่า "ลวะศรี"..."

เมื่อเริ่มจัดตั้งโรงเรียนลวะศรี จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีนับแต่นั้นเป็นต้นมา

ข้อ ๔ ให้แบ่งภาควิชาในคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ดังนี้

๔.๑ ภาควิชาภาษาไทย
๔.๒ ภาควิชาภาษาอังกฤษ
๔.๓ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
๔.๔ ภาควิชาศิลปศึกษา

๑๑๖
เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ มิถุนายน ๒๕๑๙

๔.๕ ภาควิชาดนตรีศึกษา
๔.๖ ภาควิชานาฏศิลป์
๔.๗ ภาควิชาปรัชญาและศาสนา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี (ที่มา: ราชกิจจานุเบกษา)

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๙๑
เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๗๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

ข้อ ๕ ให้แบ่งภาควิชาในคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ดังนี้

(๑) ภาควิชาดนตรี
(๒) ภาควิชานาฏศิลป์
(๓) ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
(๔) ภาควิชาประวัติศาสตร์
(๕) ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
(๖) ภาควิชาภาษาต่างประเทศ
(๗) ภาควิชาภาษาไทย
(๘) ภาควิชาภูมิศาสตร์
(๙) ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(๑๐) ภาควิชาศิลปะ
(๑๑) ภาควิชาสังคมวิทยา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี (ที่มา: ราชกิจจานุเบกษา)

แต่ก่อนที่จะนำไปสู่การสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยประจำจังหวัดลพบุรีนั้น ก็ได้มีหมุดหมายการเปลี่ยนแปลงขึ้นมาหลายครั้งกับสถาบันการศึกษาแห่งนี้ สามารถลำดับได้ดังนี้ โรงเรียนลวะศรี (พ.ศ. ๒๔๖๓) โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีลพบุรี (พ.ศ. ๒๔๗๙) โรงเรียนสตรีลพบุรี "เทพสตรีวิทยาลัย" (พ.ศ. ๒๔๘๓) โรงเรียนเทพสตรีวิทยาลัย (พ.ศ. ๒๔๙๘) วิทยาลัยครูเทพสตรี (พ.ศ. ๒๕๐๑) สถาบันราชภัฏเทพสตรี (พ.ศ. ๒๕๓๕) และมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (พ.ศ. ๒๕๔๓)

อย่างไรก็ตาม สาขาที่เปิดทำการเรียนการสอนด้านดนตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไม่ได้เปิดทำการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการตั้งแต่แรกหรือยุคโรงเรียนลวะศรี แต่ปรากฏหลักฐานที่เชื่อว่าการเรียนการสอนดนตรีในฐานะของการเป็นวิชาชีพเกิดขึ้นในช่วงของการเป็นวิทยาลัยครูเทพสตรีถึงช่วงสถาบันราชภัฏเทพสตรี หรือช่วง พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๓๕

หนึ่งในหลักฐานที่ระบุถึงการจัดการเรียนการสอนดนตรีของวิทยาลัยครูเทพสตรี คือ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๘๒ ก หน้า ๑๑๔ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๙ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี โดยระบุถึงการมีอยู่ของภาควิชาดนตรีศึกษา อันสังกัดอยู่ภายใต้คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นอกจากนั้นยังปรากฏหลักฐานในกระทู้ถามของนายนิยม วรปัญญา อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี ประจำพรรคชาติไทย ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในการเลือกตั้ง พ.ศ.

อาจารย์อภิวัฒน์ สุริยศ ผู้ริเริ่มโครงการ Lopburi Symphonic Day (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

๒๕๑๘ โดยถือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับฉายาว่า "จอมกระทู้แห่งเมืองไทย" ความตอนหนึ่งในกระทู้ถามที่ ๔๐๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้กล่าวถามตั้งกระทู้ถึงการขยายหลักสูตรที่เปิดทำการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูเทพสตรี ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ความตอนหนึ่งว่า

"...การศึกษาเป็นส่วนใหญ่คนในชนบทจะต้องส่งลูกไปเรียนในกรุงเทพฯ โดยเฉพาะคนในจังหวัดลพบุรีปีหนึ่ง ๆ ไปเรียนในกรุงเทพฯ หลายพันคน ทั้งบุตรข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ พ่อค้าประชาชน ชาวไร่ ชาวนา กรรมกรผู้มีรายได้น้อยได้รับความเดือดร้อนมาก เพราะถ้าส่งบุตรไปเรียนกรุงเทพฯ ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ทำให้บุตรข้าราชการผู้น้อย ชาวไร่ ชาวนา กรรมกรไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือถึงระดับปริญญา เป็นการแบ่งชั้นวรรณะของคนไทย..."

ซึ่งกระทู้ถามดังกล่าวได้ถูกตอบในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๒ ตอนที่ ๕๙ ง หน้า ๒๒๙๙ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๘ มีเนื้อหาบางส่วนกล่าวถึงการขยายหลักสูตรที่เปิดทำการเรียนการสอนของวิทยาลัยครูเทพสตรี ว่า

*"...ในปีการศึกษา ๒๕๒๘ นี้ วิทยาลัยครูเทพสตรี มีคณะวิชาอยู่ ๔ คณะวิชา ได้แก่คณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิชาวิทยาการจัดการ สำหรับสาขาวิชาที่จะเปิดสอนนั้น นอกจากสาขา วิชาเอกในสายวิชาชีพครูแล้ว วิทยาลัยครูเทพสตรีเสนอโครงการขอเปิดทำการสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ วิชาเอกคอมพิวเตอร์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ วิชาเอกศิลปการสื่อสารและการโฆษณา และวิชาเอก วารสารและการประชาสัมพันธ์ **สาขาวิชาดนตรีและศิลปการแสดง วิชาเอก ดนตรีและสภาการฝึกหัดครูได้อนุมัติให้เปิดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๘ เป็นต้นไป**..."*

จากข้อความดังกล่าว จึงเชื่อได้ว่าในช่วงเวลาก่อนหน้าปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ของวิทยาลัยครูเทพสตรี ยังไม่มีการจัดวิชาการดนตรีเป็นวิชาเอกที่เปิดทำการเรียนการสอนเป็นหลักสูตร แต่ก็ได้มีความพยายามจัดตั้งแบ่งส่วนราชการและได้รับการอนุมัติให้เปิดทำการเรียนการสอนภาควิชาดนตรีศึกษาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ดังข้อความที่ยกมาข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารสืบเนื่องอีกหนึ่งฉบับ นั่นคือ***ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการ***

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ Lopburi Symphonic Day ในปีต่าง ๆ (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

ในวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. ๒๕๓๐ ความตอนหนึ่งได้กล่าวถึงการแบ่งภาควิชาในคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งปรากฏ “ภาควิชาดนตรี” อยู่เป็นภาควิชาภายในคณะดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสาขาวิชาทางดนตรีได้ถูกควบรวมคงเหลือเพียงสาขาวิชาดนตรีศึกษา ซึ่งเป็นสาขาวิชาทางดนตรีที่จัดตั้งมาก่อนเดิม คาดว่าจัดตั้งมาในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้ดำเนินการถึงปัจจุบันอย่างมั่นคง มีการร่วมผลิตบัณฑิตกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในฐานะของสาขาวิชาดนตรีศึกษา ภายใต้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มุ่งเน้นสร้างนักดนตรีและครูดนตรีที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

Lopburi Symphonic Day

โครงการ Lopburi Symphonic Day จัดตั้งเป็นแม่งานโดยสาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ริเริ่มโดยอาจารย์อภิวัฒน์ สุริยศ ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาดังกล่าว จัดขึ้นครั้งแรกในปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ จุดประสงค์ของการจัดงานนั้นก็เพื่อที่จะเป็นพื้นที่ของการเรียนรู้ด้านวงดุริยางค์เครื่องลม ซึ่งถือได้ว่าเป็นวงดนตรีที่มีแพร่หลายในสังคมไทย โดยเฉพาะในระบบการศึกษา ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงการอุดมศึกษา จะพบว่าวงดุริยางค์เครื่องลมมักเป็นวงดนตรีหลักที่ใช้ขับเคลื่อนการศึกษาด้านดนตรี อันช่วยเสริมสร้างทักษะด้านต่าง ๆ แก่ผู้บรรเลงได้เป็นอย่างดี

หนึ่งในจุดแข็งสำคัญในการดำเนินงาน ในโครงการ Lopburi Symphonic Day นั่นคือเครือข่ายพันธมิตรที่เข้มแข็ง ประกอบไปด้วยสถาบันการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในจังหวัดลพบุรีและพื้นที่ข้างเคียง นอกจากนั้นยังมีเครือข่ายทางด้านสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนด้านดนตรี ประกอบไปด้วยสาขาวิชาดนตรีในเครือมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น การที่มีเครือข่ายรอบด้านเช่นนี้นอกจากจะทำให้มีนักศึกษาจากหลากหลายภูมิภาคเข้าร่วมในโครงการแล้ว ยังเป็นโอกาสที่อาจารย์ในแต่ละสถาบันจะนำเสนอองค์ความรู้ที่ตนเชี่ยวชาญแลกเปลี่ยนกันภายในงานอีกด้วย ส่งผลให้ภายในงานมีการแลกเปลี่ยนทาง

ความรู้ทั้งในด้านการบรรเลง การควบคุมวง ไปจนถึงประวัติศาสตร์ดนตรีอีกด้วย

หนึ่งในสิ่งที่โครงการ Lopburi Symphonic Day ได้จัดกระทำมาตลอด นั่นคือการ “ทดลอง” รูปแบบทางกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในงาน นั่นเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวโครงการมีความสดใหม่และน่าแปลกใจในแต่ละปี อย่างไรก็ตามแกนหลักสำคัญยังมีการบรรยายทางวิชาการ การเวิร์กชอปทางเครื่องดนตรี การทดลองเครื่องดนตรีจากร้านค้าต่าง ๆ

ด้านศิลปินรับเชิญในช่วงขวบปีแรกที่มีการจัดงานเปรียบเสมือนการโยนหินถามทางที่จะกำหนดทิศทางต่อไปในอนาคต มีการเชิญศิลปินที่เป็นคณาจารย์ในเครือข่าย เป็นศิลปินหลักในการบรรยายให้ความรู้พร้อมทั้งแสดงดนตรี ศิลปินหลักในงานคือ อาจารย์วรวุฒิ คำชวนชื่น ผู้เชี่ยวชาญด้านคลาริเน็ต อดีตหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีคลาริเน็ต วงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) อาจารย์ศราวุธ เสียงแจ่ม อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เครื่องมือกีตาร์

เมื่อการจัดงานดำเนินไปถึงขวบปีที่ ๒ จะเริ่มเห็นได้ว่าทางผู้จัดได้มีการประสานงานอย่างเป็นระบบมากขึ้นคือมีลำดับของการเวิร์กชอป มาสเตอร์คลาส และการจัดแสดงคอนเสิร์ต ระบบการสนับสนุนก็เริ่มมีการเข้าถึงบริษัทเครื่องดนตรีที่มีนโยบายสนับสนุนการศึกษาด้านดนตรีและเทศกาลดนตรีต่าง ๆ มีศิลปินหลักประจำปีคืออาจารย์สุพัฒน์ หาญพัฒนชัย ศิลปินแซกโซโฟนชาวไทย การจัดงานในปีที่ ๓ จะเห็นว่าทิศทางของการจัดงานนั้น เริ่มมุ่งประเด็นไปในงานดนตรีที่เป็นสมัยนิยมมากยิ่งขึ้น สังเกตจากเดิมที่มีการเชิญศิลปินภายนอกที่เป็นศิลปินเครื่องดนตรีในเชิงดนตรีตะวันตกแบบขนบนิยมหรือดนตรีคลาสสิก เริ่มเบนเข็มทิศทางของศิลปินที่มีความคาบเกี่ยวกันทั้งในทางดนตรีคลาสสิกและดนตรีสมัยนิยม เป็นดนตรีร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น ในการจัดโครงการปีที่ ๓ นี้เอง ศิลปินหลักผู้เข้ามาบรรเลงและสร้างสีสันภายในโครงการ คือ นายเศกพล อุ่นสำราญ หรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในชื่อ Koh Mr. Saxman การจัดศิลปินที่มีทั้งดนตรีคลาสสิกและดนตรีสมัยนิยมนับเป็นการทดลองที่สำคัญซึ่งจะเห็นได้จากทิศทางที่จะมีขึ้นอีกต่อไปในอนาคตของโครงการนี้ เพราะตั้งแต่การจัดงานในปีที่ ๔ เป็นต้นมาทางผู้จัดได้ปรับทิศทางของศิลปินประจำเทศกาลไปสู่ทิศทางของดนตรีสมัยนิยมมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากการจัดศิลปินหลักประจำปีที่เป็น

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ Lopburi Symphonic Day ในปีต่าง ๆ (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

วงดนตรีสมัยนิยมหรือวง Popular เต็มรูปแบบ และฉีกหนีจากการเป็นนักดนตรีหรือศิลปินเครื่องดนตรีที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เครื่องลมไปโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นวงดนตรี Whal & Dolph วงดนตรีอินดี้ป๊อปยอดนิยมจากค่ายเพลง What the Duck แม้จะไม่ได้เหนือความคาดหมายในเชิงความพึงพอใจจากผู้เข้าร่วมงาน แต่ก็กล่าวได้ว่าการจัดงาน Lopburi Symphonic Day ในครั้งนี้ได้รับเสียงตอบรับที่ดียิ่ง ประกอบกับผู้จัดงานได้เปลี่ยนแปลงสถานที่จัดงานซึ่งเดิมเป็นหอประชุม ๑ (เดิม) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เป็นหอประชุมพระนารายณ์ อาคารรัตนเทพสตรี ซึ่งเป็นหอประชุมที่มีความทันสมัย เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมโครงการครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์และเป็นที่น่าจดจำมากยิ่งขึ้น

โครงการ Lopburi Symphonic Day ครั้งที่ ๕ เป็นการจัดงานครั้งล่าสุด จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ถูกกำหนดจัดโครงการดังเช่นทุกปีที่ผ่านมา ใช้พื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีเป็นพื้นที่หลักในการจัดงาน คือ หอประชุมพระนารายณ์ อาคารรัตนเทพสตรี ในโครงการครั้งนี้ ทางผู้จัดงานยังคงยึดมั่นในแนวทางเดิมคือ การใช้ศิลปินเพลงสมัยนิยมมาเป็นสีสันและให้ความรู้ความบันเทิงภายในงาน โดยศิลปินที่ได้รับเชิญครั้งนี้คือ Better Weather จากค่าย SpicyDisc ซึ่งได้มอบความบันเทิงผ่านบทเพลงต่าง ๆ ของวงแก่ผู้ชมได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามตั้งแต่การจัดงานครั้งแรก ทางผู้จัดยังคงยึดถือในประเด็นเรื่องการให้ความรู้ทางวงดุริยางค์เครื่องลมเช่นเดิม โดยนอกจากจะมีการสาธิตการบรรเลงเพลงพื้นบ้านไทยโดยวงดุริยางค์เครื่องลมแล้ว ยังมีการบรรยายเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวงดุริยางค์เครื่องลมในสังคมไทย และดังเช่นในทุกปีที่ผ่านมาของโครงการ Lopburi Symphonic Day นั่นคือ การมีสถาบันการศึกษาเครือข่ายเข้าร่วมเพื่อบรรเลงและมอบความรู้ความบันเทิงภายในงาน

ในด้านงานดนตรีร่วมสมัย แม้ไม่บ่อยครั้งแต่จะเห็นได้ว่ามีความพยายามดังกล่าวอยู่ หนึ่งในนั้น

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ Lopburi Symphonic Day ในปีต่าง ๆ (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

คือมีการจัดทำเพลงสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมที่บอกเล่าความเป็นลพบุรี คือ โหมโรงพระปรางค์สามยอด (Three Towers Shrine Overture) เป็นบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นใหม่สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อบรรเลงในโครงการ Lopburi Symphonic Day ครั้งที่ ๓ ผู้ประพันธ์บทเพลงโหมโรงพระปรางค์สามยอดนี้ คือ วิษณ์กมล ชัยวานิชศิริ นักประพันธ์เพลง วาทยกร และนักดนตรีศึกษาชาวไทย ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศในโครงการประกวดยุวศิลปินไทย Young Thai Artist Award (พ.ศ. ๒๕๕๙) รางวัลชนะเลิศการประกวดการประพันธ์เพลง (วงออร์เคสตราเยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา, พ.ศ. ๒๕๖๑) และได้รับเลือกเข้าร่วมในโครงการ Young Thai Composer Commissions (Thailand Music and Arts Organization, พ.ศ. ๒๕๖๓) ซึ่งถือเป็นการแสดงออกที่ดีในฐานะของการพยายามสร้างสรรค์องค์ความรู้ ที่นอกเหนือจากความรู้ทางการบรรเลงแล้วยังพยายามที่จะสร้างองค์ความรู้และบทเพลงขึ้นใหม่เป็นของตนเองอีกด้วย การกระทำดังกล่าวจึงถือได้ว่าบทเพลงโหมโรงพระปรางค์สามยอดนี้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์วงดุริยางค์เครื่องลมในประเทศไทยที่จะเป็นสมบัติของชาติต่อไป

สรุป

Lopburi Symphonic Day นอกจากจะเป็นเทศกาลดนตรีที่จัดขึ้นปีละครั้งในจังหวัดพื้นที่ภาคกลาง (อันไม่ใช่กรุงเทพฯ) ยังเปรียบเหมือนสนามเด็กเล่นให้ทางผู้จัดงานได้ทดลองกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีอิสระ ภายใต้กรอบที่สำคัญคือ การที่ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับความรู้ความบันเทิงติดตัวกลับไป

ตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา โครงการ Lopburi Symphonic Day ได้เติบโตขึ้นเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดกิจกรรมและโครงการสืบเนื่องออกมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นโครงการ Lopburi Symphonic Day Competition ที่เป็นการประกวดวง

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ Lopburi Symphonic Day ในปีต่าง ๆ (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ Lopburi Symphonic Day ครั้งที่ ๕ (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

บรรยากาศภายในงาน Lopburi Symphonic Day (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

บรรยากาศภายในงาน Lopburi Symphonic Day (ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

ดุริยางค์เครื่องลมไปจนถึงโครงการจัดตั้งวงดุริยางค์เครื่องลมเยาวชนลพบุรี เหล่านี้ล้วนดำเนินการภายใต้สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งมีเจตจำนงแน่วแน่ในการปลูกฝังดนตรีที่ดีให้ผู้เรียนเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตผู้เรียนและช่วยเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่มีรสนิยมทางด้านดนตรีและมีจิตใจที่ดีต่อสังคมต่อไป

จากทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่หยุดนิ่งของความพยายามในการที่จะพัฒนาวงการวงดุริยางค์เครื่องลมในจังหวัดลพบุรีให้ได้มีมาตรฐานมีความรู้และศักดิ์ศรีไม่แพ้พื้นที่ใด ๆ ในประเทศไทย ภายใต้โครงการที่ชื่อว่า Lopburi Symphonic Day นี้เอง

เอกสารอ้างอิง

Thai Wind Composers. (๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕). *Three Towers Shrine Overture โหมโรงพระปรางค์สามยอด*. เข้าถึงได้จาก Thai Wind Composers: https://www.thaiwindcomposers.com/en/music/three-towers-shrine-overture/.

รัฐบาลไทย. (๒๔๖๔). แจ้งความกระทรวงศึกษาธิการ แผนกกรมวิสามัญศึกษา เรื่อง สร้างโรงเรียนลวะศรีจังหวัดลพบุรี. ใน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, *ราชกิจจานุเบกษา* (เล่ม ๓๘ ง หน้า ๒๗๐๓). กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

รัฐบาลไทย. (๒๕๑๙). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี. ใน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, *ราชกิจจานุเบกษา* (เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๘๒ ก หน้า ๑๑๔). กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

รัฐบาลไทย. (๒๕๒๘). กระทู้ถามที่ ๔๐๕ เรื่อง การขยายหลักสูตรการสอนในวิทยาลัยครูเทพสตรี. ใน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, *ราชกิจจานุเบกษา* (เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๕๙ ง หน้า ๒๒๙๙). กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

รัฐบาลไทย. (๒๕๓๐). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี. ใน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, *ราชกิจจานุเบกษา* (เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๗๓ ก หน้า ๑๘๙). กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

"Siccas Guitars"
แกลเลอรีกีตาร์คลาสสิกที่ใหญ่ที่สุดในโลก ความภูมิใจในฐานะนักกีตาร์คลาสสิกสายเลือดไทย

เรื่อง:
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ (Chinnawat Themkumkwun)
ศิลปินกีตาร์คลาสสิกชาวไทยระดับโลก
ศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วันศุกร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เป็นอีกหนึ่งวันสำคัญที่สุดของชีวิตนักกีตาร์คลาสสิก ผมตื่นแต่เช้า พร้อมอาการเจ็ตแล็ก (Jet Lag) จากการเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลจากประเทศไทยที่มีเวลาต่างกัน เพื่อเดินทางไปยังเมืองคาร์ลสรูเฮอ (Karlsruhe) ประเทศเยอรมนี สำหรับการทำภารกิจสำคัญ ในการแสดงคอนเสิร์ต ในรูปแบบการบันทึกเสียงมืออาชีพ ก่อนที่เราจะเล่าเรื่องราวกันต่อไป เรามาทำความรู้จักกับ Siccas Guitars กันก่อนว่าชื่อนี้คืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไมจึงสำคัญ ทำไมจึงควรค่าแก่การเขียนตีพิมพ์เผยแพร่ลงบนวารสารเล่มนี้

Siccas Guitars (ซิกคัสกีตาร์) เป็นแกลเลอรีกีตาร์คลาสสิกที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป และถือว่ามีชื่อเสียงมากที่สุดในโลก ด้วยผู้ติดตามช่อง YouTube กว่าหลักแสนคนและมีแนวโน้มจะสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากมีนักกีตาร์คลาสสิกที่มีชื่อเสียงระดับโลกอย่าง Ana Vidovic (Croatia), Vera Danilina (Russia), Alexandra Whittingham (UK) และศิลปินท่านอื่น ๆ อีกมากมายได้แสดงคอนเสิร์ต ณ สถานที่อันทรงเกียรติแห่งนี้ ด้วยรูปแบบการบันทึกภาพและวิดีโอ

โลโก้ของ Siccas Guitars

ระดับมืออาชีพที่ไม่สามารถหาได้จากที่ไหน ทำให้ Siccas Guitars กลายเป็นแกลเลอรีกีตาร์ที่สามารถบันทึกภาพและเสียงสำหรับกีตาร์คลาสสิกได้ดีที่สุดของโลกแห่งหนึ่งในปัจจุบัน (ทางฝั่งอเมริกาคือร้าน Guitar Salon International ซึ่งเป็นหนึ่งในแกลเลอรีกีตาร์คลาสสิกสำคัญของโลกเช่นเดียวกัน)

Siccas Guitars ตั้งอยู่บนถนน Roonstrasse 31 รหัสไปรษณีย์ ๗๑๖๓๗ ก่อตั้งขึ้นโดยสองพี่น้อง Manuel and Mirco Sicca ชื่อ Siccas จึงเป็นเสมือนพี่น้องตระกูล Sicca สองคนที่เติมตัวเอส (s) ต่อท้ายให้กลายเป็นพหูพจน์ ทั้งสองเริ่มสะสมกีตาร์คลาสสิกตั้งแต่ยังเด็ก ตลอดหลายปีที่ผ่านมา ทั้งสองได้พัฒนาคอลเลกชันสะสมกีตาร์ที่ประกอบด้วยกีตาร์ระดับชั้นครูและกีตาร์หายากในตำนาน จากความชอบในวัยเด็ก ปัจจุบันได้กลายเป็นแกลเลอรีกีตาร์คลาสสิกที่ใหญ่ที่สุดในโลกอย่างไม่ต้องสงสัย

แต่ทว่าเบื้องหลังในการเดินทางครั้งนี้ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ ผมเกือบไม่ได้มาบันทึกการแสดงคอนเสิร์ตที่นี่ เพราะถูก "ปฏิเสธวีซ่า" ทั้ง ๆ ที่มีจดหมายเชิญอย่างถูกต้อง เป็นทางการ ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผมเคารพการพิจารณาของเจ้าหน้าที่กงสุล ผมตัดสินใจไม่ยื่นอุทธรณ์และทำการยื่นใบสมัครวีซ่าใหม่ทันทีโดยไม่คิดเสียดายเงิน เพราะสิ่งที่ผมกำลังจะได้ทำต่อจากนี้ "มีเงินเท่าไหร่ก็หาซื้อไม่ได้" ในที่สุดการยื่นวีซ่าของผม ครั้งที่สอง ก็ผ่านไปได้ด้วยดีอย่างเฉียดฉิว สันนิษฐานว่าอาจเป็นเพราะการยื่นวีซ่าแบบธุรกิจที่ผ่านยากตามคำเล่าขาน ผมผ่านตรงจุดนี้มาได้เพราะความตรงไปตรงมา "เราไม่ได้มาท่องเที่ยว เรามาแสดงคอนเสิร์ตในฐานะศิลปิน ซึ่งถือเป็นการทำงานที่สร้างรายได้" การยื่นวีซ่าแบบธุรกิจจึงเป็นความถูกต้องที่ผมยืนหยัด ถึงแม้ว่าการพิจารณาจะเป็นไปด้วยความยากลำบากก็ตาม

ผมเดินเท้าจากโรงแรมใกล้สถานีรถไฟหลักของเมือง ไปยังสถานที่

หน้าอาคารของ Siccas Guitars

แสดง โดยใช้เวลาประมาณยี่สิบนาที พร้อมกระเป๋าลากหนึ่งใบใหญ่ เพราะยังต้องอยู่ต่ออีกหลายวัน กับกีตาร์หนึ่งตัว เพื่อไปให้ถึงเวลานัดหมายตอนสิบโมงครึ่ง เมื่อถึงแล้ว คุณ Jouyan Tarzaban นักกีตาร์คลาสสิก ผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นวิศวกรบันทึกเสียงได้ออกมาต้อนรับอย่างอบอุ่น ผมเดินขึ้นไปยังสตูดิโอชั้นบนสุดของอาคาร เพื่อเปลี่ยนเสื้อผ้าจากชุดธรรมดาเป็นชุดทักซิโด้ ทางการขั้นสุด เพื่อเตรียมพร้อมกับการบันทึกเสียงในรูปแบบการแสดงคอนเสิร์ต

คุณ Jouyan ถามผมว่า ผมชอบกีตาร์แบบไหน? ผมบอกไปว่า ผมชอบกีตาร์ที่เสียงลึก เสียงใหญ่ เสียงเต็ม และเล่นง่าย เขาจึงจัดกีตาร์ที่สร้างโดย Felix Müller, Dieter Müller และ Matthias Dammann ที่เป็นกีตาร์แบบดับเบิลท็อปเยอรมัน (Double Top) มาให้ ส่วนตัวที่เหลือเป็นกีตาร์แบบดั้งเดิม เพื่อสร้างความหลากหลายของโทนเสียงที่แตกต่างกันในแต่ละบทเพลง

**กีตาร์แบบดับเบิลท็อป คือ กีตาร์สมัยใหม่ประเภทหนึ่ง ที่ใช้ไม้หน้าสองแผ่นที่บางมาก ๆ ประกบกัน โดยคั่นกลางด้วยวัสดุอื่น เพื่อลดน้ำหนักไม้ลง ทำให้สามารถสั่นสะเทือนได้ดีขึ้น*

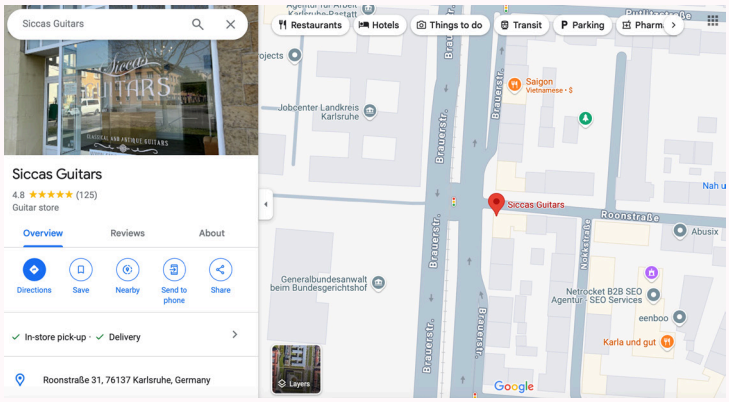

ที่ตั้งของ Siccas Guitars

ผมวางโปรแกรมการแสดงคอนเสิร์ตในครั้งนี้ด้วยไอเดียแบบ "ไม่ซ้ำใคร" เล่นในสิ่งที่ไม่มีใครเล่นกัน โดยแบ่งบทเพลงออกเป็นสี่ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ "วรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกจากคีตกวีที่ยังมีชีวิตอยู่"

ผมเลือกบรรเลงบทเพลง Western Vista ประพันธ์โดยคีตกวีชาวเบลารุส-อเมริกัน Olga Amelkina-Vera (b. 1976) และบทเพลง Undercurrents ประพันธ์โดยคีตกวีชาวอเมริกัน Frederic Hand (b. 1947) ด้วยแรงบันดาลใจที่ว่า ผมอยากจะเล่นเพลงจากคีตกวีที่มีชีวิตอยู่บ้าง ในโลกของดนตรีคลาสสิก นักดนตรีส่วนใหญ่มักเล่นบทเพลงยอดนิยมจากคีตกวีผู้ล่วงลับอย่าง Bach, Mozart, Beethoven ผมเองก็เล่นเพลงแนวนี้มามากพอสมควร จึงอยากจะเป็นกำลังใจให้คีตกวีสมัยใหม่ ในการเขียนวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกดี ๆ ออกมาเยอะ ๆ

ส่วนที่ ๒ "วรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกที่ยากที่สุดในโลกชิ้นหนึ่ง"

ผมเลือกบรรเลงบทเพลง No. 18 from 24 Caprichos de Goya "El Sueño de la Razón Produce Monstruos" ประพันธ์โดยคีตกวีชาวอิตาเลียน Mario Castelnuovo-Tedesco (1895-1968) ในฐานะนักกีตาร์คลาสสิกระดับโลก ผมต้องการจะแสดงศักยภาพในฐานะนักกีตาร์คลาสสิกสายเลือดไทย ที่ได้มีโอกาสศึกษาและทำงานด้านดนตรีอยู่ที่ยุโรปมาเป็นระยะเวลาหลายปี จึงตัดสินใจเลือกบทเพลงนี้ เพื่อแสดงศักยภาพความเป็น

Mirco Sicca และ Manuel Sicca สองพี่น้องผู้ก่อตั้ง

เลิศด้านดนตรีคลาสสิกโดยเฉพาะภายใต้แนวคิด "นักกีตาร์คลาสสิกไทย ไม่แพ้ชาติใดในโลก"

ส่วนที่ ๓ "บทเพลงไทยเดิมและบทเพลงพระราชนิพนธ์"

บทเพลงไทยเดิมนั้นเป็นความตั้งใจที่สำคัญของผมในฐานะ "นักกีตาร์คลาสสิกอมตะสยาม" ผมตัดสินใจเลือกบทเพลงลาวดวงเดือนและบทเพลงลาวคลึง บรรเลงออกมาในสำเนียงคลาสสิก "คลาสสิกคือความไพเราะ" ส่วนบทเพลงพระราชนิพนธ์ ผมตัดสินใจเลือกบทเพลงยามเย็นที่เรียบเรียงโดย Andrew York ด้วยสำเนียงเพลงแบบแจ๊ส สร้างความแปลกใหม่ให้บทเพลงไทยในฐานะ "ไทยทางเปลี่ยน" กล่าวคือเพลงไทยที่ไม่ได้ยึดติดว่าต้องเป็นสำเนียงไทยอีกต่อไป เป็นเพลงไทยที่ไม่จำเป็นต้องเล่นบนเครื่องดนตรีไทย แต่ใช้เครื่องดนตรีตะวันตกอย่างกีตาร์คลาสสิกเป็นเครื่องมือในการบรรเลง

ส่วนที่ ๔ "บทเพลงตามใจศิลปิน"

ผมตัดสินใจเลือกบทเพลง Fuoco from Libra Sonatine ประพันธ์โดยคีตกวีชาวฝรั่งเศส Roland Dyens (1955-2016) เนื่องจากเป็นหนึ่งในบทเพลงประจำตัวของผมที่มักใช้ในการแสดงคอนเสิร์ตอยู่บ่อยครั้ง บทเพลงมีความหมายว่า "เปลวไฟ" เป็นบทเพลงที่แสดงความสามารถทางเทคนิคขั้นสูง มีความหลากหลายทางด้านของการตีความ เหนือสิ่งอื่นใดคือ เป็นบทเพลงที่มักสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ชมอยู่เสมอ ผมจึงตัดสินใจเลือกเพลงนี้เป็นบทเพลงปิดการแสดง เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ชมเหมือนกับทุก ๆ คอนเสิร์ตที่ผ่านมาในชีวิต

การบันทึกเสียงใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมง หลังจากเสร็จสิ้นการแสดง ทางผู้จัดงานก็ได้เชิญผมไปรับประทานอาหารเที่ยงและใช้เวลาบางส่วนเพื่อชื่นชมความงดงามของเมืองนี้ ก่อนที่ผมจะต้องขึ้นรถไฟไปยังเมืองอื่นเพื่อปฏิบัติภารกิจต่อ ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปประกวดและแสดงคอนเสิร์ตที่ประเทศอื่น การเดินทางในครั้งนี้จึงนับเป็นหนึ่ง

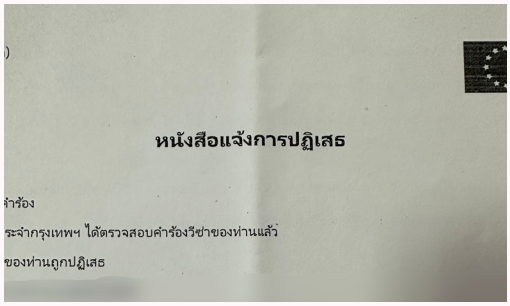

หนังสือแจ้งการปฏิเสธ

ำร้อง
ระจำกรุงเทพฯ ได้ตรวจสอบคำร้องวีซ่าของท่านแล้ว
ของท่านถูกปฏิเสธ

หนังสือแจ้งการปฏิเสธวีซ่า

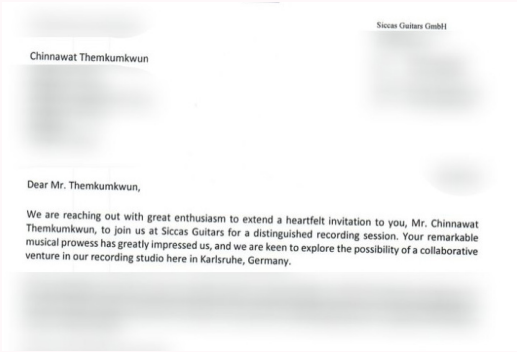

Siccas Guitars GmbH

Chinnawat Themkumkwun

Dear Mr. Themkumkwun,

We are reaching out with great enthusiasm to extend a heartfelt invitation to you, Mr. Chinnawat Themkumkwun, to join us at Siccas Guitars for a distinguished recording session. Your remarkable musical prowess has greatly impressed us, and we are keen to explore the possibility of a collaborative venture in our recording studio here in Karlsruhe, Germany.

จดหมายเชิญอย่างเป็นทางการ

ถ่ายรูปร่วมกับคุณ Jouyan Tarzaban วิศวกรเสียงแห่ง Siccas Guitars

บรรยากาศการบันทึกเสียงที่ Siccas Guitars

โปสเตอร์คอนเสิร์ต

คิวอาร์โคดสำหรับรับชมการแสดงคอนเสิร์ต

ในประวัติศาสตร์ของวงการกีตาร์คลาสสิกไทยในฐานะคนไทยคนแรกที่ได้รับเกียรติให้มาแสดงที่ Siccas Guitars อย่างเป็นทางการ วันเวลาผ่านล่วงเลยมาจนถึงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๗ ซึ่งถือเป็นวันที่การแสดงคอนเสิร์ตของผมที่ Siccas Guitars ได้รับการเปิดตัวรอบแรก (Premiere) อย่างเป็นทางการ เพื่อให้ผู้ชมทั่วโลกได้รับชมรับฟังผ่านช่องทางออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับมิตรรักแฟนเพลงชาวไทยที่เข้ามาให้กำลังใจอย่างเสมอมา สามารถรับชมการแสดงแบบเต็มได้ง่าย ๆ ด้วยการสแกนคิวอาร์โคด ในตอนต่อไปจะเป็นเรื่องราวสาระน่ารู้ใด ๆ เกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก โปรดติดตามครับ

เรื่องเล่ากิจวัตรเด็ก YAMP: ก้าวแรกแห่งการค้นหาตัวตนทางดนตรี

เรื่อง :
กิตติมา โมลีย์ (Kittima Molee)
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายจัดการนักเรียน หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี
ชนม์กานต์ สิทธิวานิช (Chonnakan Sitthiwanit)
หัวหน้าระดับชั้น ม.๔ หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

จุดเริ่มต้นของ YAMP

หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือที่รู้จักกันในชื่อ YAMP (Young Artists Music Program) เริ่มเปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเป็นหลักสูตรที่ออกแบบมาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความฝันและความสามารถด้านดนตรี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ YAMP ได้เปลี่ยนเป็นระบบโรงเรียนประจำอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมอาคารเรียนและหอพักที่ตอบโจทย์การเรียนรู้และการใช้ชีวิตของนักเรียน

การสร้างสมดุลระหว่างการเรียนและการพักอาศัยเป็นหัวใจสำคัญ ทีมอาจารย์ได้คำนึงถึงความเหมาะสมสำหรับนักเรียนวัย ๑๕ ปี ที่ต้องห่างไกลจากครอบครัว โดยมีทีมดูแลนักเรียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง สภาพแวดล้อมนี้ไม่เพียงแค่ส่งเสริมการเรียน

รู้ด้านดนตรี แต่ยังช่วยสร้างพื้นฐานชีวิตที่มีวินัยและความรับผิดชอบ

ชีวิตประจำวันใน YAMP: สมดุลระหว่างดนตรีและการจัดการ

ชีวิตใน YAMP เริ่มต้นตั้งแต่เช้า นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนให้ดูแลตัวเอง ตั้งแต่การเก็บเตียง การจัดห้องพักให้เรียบร้อย จนถึงการตรงต่อเวลาในการออกจากหอพักและไปรับประทานอาหารเช้า ช่วงเช้าของแต่ละวันเริ่มต้นด้วยการพบอาจารย์ประจำชั้นหรือเข้าแถวร่วมกัน ซึ่งไม่เพียงแค่เสริมสร้างความสามัคคี แต่ยังเป็นโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการร้องเพลงประสานเสียงตามแนวคิดของโคดายน์ ที่ช่วยพัฒนาทักษะพื้นฐานดนตรีในด้านการร้องเพลง

ในระหว่างวัน ตารางเรียนดนตรีที่เข้มข้นถูกออกแบบมาให้ควบคู่ไปกับเวลาฝึกซ้อมส่วนตัว นักเรียนต้องบริหารจัดการเวลาให้เหมาะสมเพื่อฝึกฝนและพัฒนาตนเอง หากไม่มีชั้นเรียนในช่วง ๑๕.๐๐ น. เป็นต้นไป นักเรียนสามารถใช้เวลาออกกำลังกายหรือพักผ่อนบริเวณมหาวิทยาลัยด้วยบัตรผ่านพิเศษ (Hall Pass)

ชุดนักเรียนของ YAMP สะท้อนความคิดสร้างสรรค์และความหลากหลาย โดยแบ่งเป็นชุดนักเรียน ๒ วัน ชุดพละ ๑ วัน และชุดไปรเวท ๒ วันต่อสัปดาห์ เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถแต่งกายอย่างสุภาพและดูแลตัวเองได้ในทุกสถานการณ์

นอกเหนือจากการเรียนการสอนด้านดนตรีที่เข้มข้นแล้ว YAMP ยังมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณค่าที่ครอบคลุมทุกมิติของการเติบโต ด้วยการบรรจุรายวิชา PHSE & C (Personal, Health, Social, Economic & Citizenship Education) หรือที่นักเรียนรู้จักกันในชื่อวิชาแนะแนวเข้าในหลักสูตร โดยวิชานี้ไม่ได้เป็นเพียงวิชาเสริม แต่เป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนสำหรับชีวิตทั้งในฐานะศิลปินและพลเมืองที่ดี

การเรียนรู้ในรายวิชานี้ไม่ได้หยุดเพียงแค่ในห้องเรียน นักเรียนจะได้รับโอกาสในการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดโครงการจิตอาสาเพื่อชุมชน การนำของไปบริจาค การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ และการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบการทำงานกลุ่ม ที่นักเรียนได้ร่วมกันออกแบบกิจกรรมดนตรีเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชนในพื้นที่

บทเรียนที่มากกว่าดนตรี

หลังมื้อค่ำ นักเรียนบางส่วนเลือกที่จะพักผ่อน บางส่วนกลับไปฝึกซ้อมเดี่ยวหรือกลุ่ม และบางครั้งก็เข้าชมคอนเสิร์ตที่จัดขึ้นในวิทยาลัย ด้วยชีวิตที่หมุนเวียนอยู่กับเสียงดนตรีมากกว่า ๑๐ ชั่วโมงต่อวัน นักเรียนเหล่านี้ไม่เพียงแค่เติบโตในฐานะนักดนตรี แต่ยังเรียนรู้ทักษะชีวิตที่สำคัญ เช่น การจัดการเวลา การทำงานเป็นทีม และการดูแลตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

หนึ่งในผู้ดูแลที่สำคัญคือ อาจารย์ชนม์กานต์ สิทธิวานิช หัวหน้าระดับชั้น ม.๔ ผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยนักเรียนปรับตัวในปีแรก อาจารย์ชนม์กานต์ได้กล่าวถึงนักเรียนรุ่นปัจจุบันว่า

“นักเรียนรุ่น YAMP 26 ไม่

เพียงแค่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในด้านดนตรีเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงความสามารถในการปรับตัว ความทุ่มเท และความพร้อมที่จะก้าวข้ามความท้าทายได้อย่างน่าชื่นชม ในปีการศึกษานี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวและเอาชนะความท้าทายได้อย่างน่าภูมิใจ

นับตั้งแต่วันแรกของการก้าวเข้าสู่หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรีในภาคการศึกษาที่ผ่านมา นักดนตรีรุ่นเยาว์ที่เปี่ยมไปด้วยความสามารถเหล่านี้ไม่เพียงแต่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนโรงเรียนประจำของเราได้อย่างราบรื่น

ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียน คือสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยและส่งเสริมการเรียนรู้ คณาจารย์และบุคลากรได้ทุ่มเททำงานอย่างหนักเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลุกระดมความคิดสร้างสรรค์ ไอเดียใหม่ ๆ และผลักดันให้สร้างการเติบโตผ่านการให้คำแนะนำแบบเฉพาะบุคคล การฝึกฝนอย่างเข้มงวด และโอกาสในการแสดงมากมาย เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะและพัฒนาสไตล์ดนตรีเฉพาะตัวของตนเองได้

นอกเหนือจากการเรียนดนตรีแล้ว นักเรียน ม.๔ ในรุ่นนี้ยังมีความก้าวหน้าอย่างมากในด้านการพัฒนาตัวเองและสังคม พวกเขาได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ สร้างมิตรภาพที่ดี และยึดมั่นในค่านิยมของโรงเรียน อีกทั้งในส่วนของโรงเรียนประจำก็ยังได้มอบโอกาสให้พวกเขาเรียนรู้ทักษะชีวิตที่สำคัญ เช่น การรับผิดชอบตัวเอง รวมถึงการจัดการเวลาและระเบียบวินัยในตนเอง

นับได้ว่าการปรับตัวของนักเรียน ม.๔ ในรุ่น YAMP 26 ทั้งในด้านการเรียนและการพักอาศัยในโรงเรียนสะท้อนถึงความสามารถ ความทุ่มเท และการสนับสนุนซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี ในขณะที่พวกเขายังคงเดินทางบนเส้นทางดนตรี เราเชื่อมั่นว่าพวกเขาจะไม่เพียงแต่ประสบความสำเร็จในการเรียนเท่านั้น แต่ยังจะสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืนต่อชุมชนโรงเรียนของเรา”

YAMP: บ้านหลังที่สองของนักดนตรี

ชีวิตใน YAMP ไม่ได้มีเพียงการเรียนดนตรี แต่คือบทเรียนชีวิตที่เต็มไปด้วยระเบียบวินัยและการจัดการตนเอง กฎระเบียบต่าง ๆ ไม่ใช่เพียงแค่กรอบที่ควบคุม แต่เป็นการฝึกให้นักเรียนยอมรับความรับผิดชอบในทุกบทบาท ตั้งแต่การซ้อมดนตรี

การทำงานร่วมกับเพื่อน ไปจนถึงการจัดการแรงกดดัน

"เสียงดนตรีที่ YAMP ถูกบรรเลงขึ้น ไม่ใช่แค่เสียงที่ไพเราะ แต่คือจิตวิญญาณแห่งความมุ่งมั่นและการก้าวข้ามขีดจำกัดของตนเอง"

YAMP ไม่ใช่แค่โรงเรียนดนตรี แต่เป็นเวทีที่นักเรียนได้เริ่มต้นบทเพลงชีวิตของพวกเขา ซึ่งจะก้องกังวานไปไกลในฐานะศิลปินที่เปี่ยมไปด้วยคุณภาพและจิตวิญญาณที่ไม่สิ้นสุด

ประสบการณ์และความประทับใจ จากการไปแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ณ Jacobs School of Music, Indiana University

เรื่อง:
วิศนี วงศ์วิรุฬห์ (Visanee Vongvirulh)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาเครื่องสายสากลและดนตรีเชมเบอร์
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา ผู้เขียนในฐานะพนักงานมหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ประจำสาขาวิชาเครื่องสายสากลและดนตรีเชมเบอร์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้รับทุนสนับสนุนการเคลื่อนย้ายบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน เพื่อสร้างความเป็นนานาชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของมหาวิทยาลัยมหิดล (Mahidol University Scholarship for Academic and Supporting Staff Mobility Program 2024) เพื่อเดินทางไปแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ณ Jacobs School of Music, Indiana University เมืองบลูมิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเวลา ๔ สัปดาห์ ๓ วัน

ทุนสนับสนุนการเคลื่อนย้ายบุคลากรฯ นี้ ผู้รับทุนสามารถเลือกระยะเวลาและประเทศปลายทางที่มีกำหนดเดินทางเข้าร่วมได้ ซึ่งผู้เขียนมีความสนใจและได้ตัดสินใจเลือกที่จะไปศึกษาเรียนรู้การจัดค่ายดนตรีภาคฤดูร้อนของสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงด้านดนตรีระดับโลก Jacobs School of Music, Indiana University และเข้ารับการอบรมหลักสูตรสำหรับครูไวโอลินและวิโอลา ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการสอนและพัฒนาศักยภาพจากการได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้แนวทางการสอนจากคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับผู้เขียนเชื่อมั่นว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้

Summer String Academy เป็นกิจกรรมการจัดค่ายดนตรี ระยะเวลา ๔ สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๒๒ มิถุนายน - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมการเรียน Private

การเรียนปฏิบัติตัวต่อตัวของ Summer String Academy

การเรียนปฏิบัติเดี่ยวและกลุ่มของ Junior Summer String Academy

Lesson, Group class, Chamber music, Master class, Studio class, Lecture class การแสดงคอนเสิร์ต การเข้าชมคอนเสิร์ต (ทั้งการแสดงของอาจารย์ นักดนตรีรับเชิญ และการแสดงของนักเรียน) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในค่ายประกอบด้วยผู้เล่นเครื่องดนตรีไวโอลิน วิโอลา และเชลโล โดยแบ่งเป็น ๒ ช่วงอายุ

Summer String Academy อายุ ๑๒-๑๘ ปี ที่จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมตลอด ๔ สัปดาห์ ในปีนี้มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๖๓ คน และรุ่น Junior Summer String Academy อายุ ๕-๑๒ ปี ที่สามารถเลือกช่วงเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ๒ สัปดาห์ หรือ ๔ สัปดาห์ก็ได้ จำนวนช่วงอายุละ ๒๕ คน โดยรุ่นนี้จะต้องมีผู้ปกครองคอยดูแลตลอดระยะเวลาที่เข้าค่าย ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดนั้น มาจากเมืองต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา และเดินทางมาจากประเทศต่าง ๆ เช่น เนเธอร์แลนด์ อังกฤษ แคนาดา ฟินแลนด์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จีน และไต้หวัน

จากการสังเกตการณ์ ผู้เขียนมีความประทับใจตั้งแต่ Meeting Day วันแรก ที่ Prof. Mimi Zweig ขอความร่วมมือให้ทุกคนสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็น Non-judgmental environment ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิด (mindset) ที่สำคัญในการช่วยลดความเครียด ความวิตกกังวล และความกดดันในการแสดง เมื่อเกิดข้อผิดพลาดทั้งของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อม มีการจัดระบบและเตรียมห้องซ้อมให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคน เพราะทุกคนจะต้องฝากโทรศัพท์มือถือไว้กับเจ้าหน้าที่ก่อนเข้าห้องซ้อม เพื่อให้มีสมาธิในการฝึกฝนตัวเองและลดการถูกรบกวน ซึ่งรวมถึงก่อนการพักผ่อนในเวลาเข้านอนด้วย

ส่วนของการเรียนการสอน ในวันเปิดค่าย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนจะต้องผ่านการ Audition อีกครั้ง เพื่อจัดสรร Studio สำหรับการเรียนตัวต่อตัว และการจัดวง Chamber Music นักเรียนไวโอลินบางคนจะถูกทาบทามให้ฝึกเล่นวิโอลาในวงด้วย เนื่องจากจำนวนนักวิโอลาไม่เพียงพอ โดยทางค่ายมีเครื่องดนตรีไว้ให้ยืมใช้ ตารางกิจกรรมในแต่ละวันจะมีทั้งการฝึกซ้อมส่วนตัว (วันละ ๔ ชั่วโมง) การเรียนเดี่ยวตัวต่อตัว การฝึกซ้อมกับนักเปียโน การฝึกซ้อมและเรียน Chamber music รวมทั้งกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ เช่น Studio class คอนเสิร์ตของอาจารย์และแขกรับเชิญ Masterclass รวมถึงมี Sport Day ให้ผู้เข้าร่วมได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาบ้าง

ผู้เขียนได้สังเกตการณ์ Studio ของ Prof. Mimi Zweig เป็นส่วนใหญ่ ในการเรียนของนักเรียนคนเดิม ๆ เพื่อศึกษาเนื้อหาบทเรียนและพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละคาบ ในคาบเรียนของผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วม Summer String Academy มาก่อน จะมีการปรับพื้นฐานท่าทางการเล่นและเสริมสร้างเทคนิคทั้ง Scale และแบบฝึกหัด รวมทั้งได้รับมอบหมายให้หัดเพลงใหม่ เพื่อจะได้ไม่สับสนกับสิ่งที่เคยเรียนเคยหัดมาก่อน ผู้เข้าร่วมบางส่วนเป็นนักเรียน Pre-college ของ Jacobs School of Music เอง ซึ่งมีระดับความสามารถสูงมาก ก็จะเรียนบทเพลงที่ Advance แล้ว เช่น Beethoven Concerto, Tchaikovsky Concerto, Carmen Fantasy (Waxman) เป็นต้น โดยรวมนักเรียนใน Studio Prof. Mimi สามารถหัดเพลงที่ได้รับอย่างรวดเร็ว และพร้อมแสดง

การเรียน Masterclass จากนักดนตรีรับเชิญ และการแสดง Chamber Music

ในคอนเสิร์ตนักเรียนที่จะจัดขึ้นทุก ๆ สองสัปดาห์ นอกจากการแสดงเดี่ยวแล้ว ผู้เข้าร่วมจะต้องแสดง Chamber music ด้วย โดยในสัปดาห์สุดท้ายจะมีคอนเสิร์ตของนักเรียนในแต่ละ Studio และ Gala Concert ซึ่งเป็นคอนเสิร์ตปิดค่ายที่จะเป็นการแสดงของทั้ง Junior Summer String Academy และ Summer String Academy รวมถึงบทเพลงที่แสดงร่วมกัน

Retreat for Violin and Viola Teachers เป็นกิจกรรมการอบรมหลักสูตรสำหรับครูไวโอลินและวิโอลา ระยะเวลา ๑ สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๖-๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ซึ่งหัวข้อในปีนี้คือ “๗ วัน ๗ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเล่นไวโอลินและวิโอลา” ประกอบด้วยการบรรยาย การสังเกตการณ์การเรียนการสอน และการปฏิบัติเครื่องดนตรี เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ คำแนะนำและไอเดียในการพัฒนาการสอนจาก Prof. Mimi Zweig ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีชื่อเสียงในด้านการสอนไวโอลินและวิโอลา ผู้สร้างนักดนตรีมืออาชีพทั่วโลก เช่น Joshua Bell ร่วมกับคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญอีก ๔ ท่าน คือ Brenda Brenner, James Przygocki, Sherry Sinift และ Elizabeth Zempel ผู้เข้าร่วมอบรมนั้นมีทั้งจากสหรัฐอเมริกาและเดินทางมาจากประเทศต่าง ๆ เช่น ไทย อังกฤษ ฟิลิปปินส์ เยอรมัน แคนาดา จำนวนรวม ๒๗ คน

เนื้อหาของการอบรม “๗ วัน ๗ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเล่นไวโอลินและวิโอลา” ได้แก่ Physical principles and set-up, Bow strokes (Martele, Detache, Legato, Staccato และ Ricochet), Shifting, Vibrato, Sequencing of etudes and scales, Sequencing of repertoire และ The path to artistry นอกเหนือจากการบรรยายแล้ว ในแต่ละวันมีการจำลองสอนนักเรียนในค่ายให้ดูเป็นตัวอย่างในแต่ละหัวข้อนั้น ๆ ด้วย รวมถึงมี

การแสดงคอนเสิร์ตของอาจารย์ผู้สอนและนักดนตรีรับเชิญ

Gala Concert การแสดงปิดค่ายดนตรี

การอบรม “๓ วัน ๓ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเล่นไวโอลินและวิโอลา” ในรูปแบบการบรรยาย การปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยวและกลุ่ม รวมถึงการสังเกตการณ์การเรียนการสอน

Abra Bush - Dean of Jacobs School of Music, Indiana University

Simin Granatra - Professor of Music in Violin and Chair of the String Department

(กลาง) Brenda Brenner - Professor of Music (Music Education); Director - Jacobs Academy
(ขวา) Mimi Zweig - Professor of Music (Violin, Viola); Director, Pre-College String

Group class และ Private session ให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนหรือปรึกษากับวิทยากรตามความสนใจ ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมมีทั้งผู้ที่เป็นอาจารย์สอนไวโอลินที่มีประสบการณ์สอนยาวนานแต่ต้องการหาไอเดียใหม่ ๆ ในการสอนและพัฒนาตัวเอง นักศึกษาครูไวโอลิน ครูวิโอลามือใหม่ที่ต้องการเตรียมตัวและได้รับคำแนะนำในการสอน

จากการได้รับโอกาสให้เข้าร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมการจัดค่ายดนตรี Jacobs School of Music Summer String Academy 2024 และเข้าร่วมการอบรม Retreat for violin and Viola Teachers ทำให้ผู้เขียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในการทำงาน ได้ศึกษารูปแบบการจัดค่ายดนตรีของต่างประเทศ ได้เรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญอย่างใกล้ชิด รวมทั้งได้เปิดหูเปิดตารับรู้ถึงมาตรฐานของผู้ที่มาเข้าค่าย ทำให้ตื่นตัวและเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำความรู้ที่ได้รับในครั้งนี้มาพัฒนาการเรียนการสอนและฝึกฝนทักษะให้แก่นักเรียน นักศึกษา รวมถึงนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดค่ายดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

นอกจากนี้ การเดินทางไปปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนทางวิชาการในฐานะอาจารย์แลกเปลี่ยน ยังเป็นกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ของทั้งสองมหาวิทยาลัย สร้างความเป็นที่รู้จักและเป็นการกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กับ Jacobs School of Music, Indiana University อีกด้วย

ผู้เขียนขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหิดลที่ให้ความอนุเคราะห์ทุนสนับสนุนการเคลื่อนย้ายบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนเพื่อสร้างความเป็นนานาชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รวมทั้งต้นสังกัด-วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้พัฒนาตนเอง เพิ่มเติมความรู้ ฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ และเปิดโอกาสให้มีประสบการณ์ในต่างประเทศ ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพด้านความเป็นนานาชาติ การไปปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนทางวิชาการในครั้งนี้ ช่วยเปิดโลกทัศน์ให้ผู้เขียนอย่างมาก ทำให้ได้พัฒนาสมรรถนะให้อยู่ในระดับสากล ผู้เขียนจะนำความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ทั้งของตนเอง ส่วนงาน และมหาวิทยาลัยต่อไป

นักร้องบ้านนอก/ชีวิตยังคงสวยงาม:
การแสดงในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา ๒๕๖๖

เรื่อง:
ณัฏฐา อุทยานัง (Nuttha Udhayanang)
นักเขียนอิสระ

การแสดงดนตรีจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดลนั้น ถือเป็นการปฏิบัติมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จนเมื่อปีการศึกษา ๒๕๖๔ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ซึ่งเป็นคณะทำงานดูแลรับผิดชอบการแสดงดนตรีได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดงจากการแสดงดนตรีบรรเลงหรือการแสดงของคณะนักร้องประสานเสียงให้เป็นการแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และให้ข้อคิดแก่เหล่าบัณฑิต นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงศักยภาพทางด้านศาสตร์การแสดงและดนตรีของมหาวิทยาลัยมหิดลต่อสาธารณะผ่านทางการบันทึกและเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ต่าง ๆ

การแสดงในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ปีการศึกษา ๒๕๖๖ นี้ แบ่งออกเป็น ๒ ชุด สำหรับพิธีในวันอังคารที่ ๘ และวันพุธที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ ได้แก่ ชุด "นักร้องบ้านนอก/ชีวิตยังคงสวยงาม" และชุด "ฤดูที่แตกต่าง/เทิดพระนามมหิดล"

การแสดงโดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หลังเสร็จสิ้นพิธีพระราชทานปริญญาบัตร เพื่อถวายแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นองค์ประธานในพิธี ในวันอังคารที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ นั้น นำเสนอภายใต้คำบรรยายที่กล่าวว่า **"การศึกษาเปรียบเสมือนการเดินทางอันยาวนานที่ต้องจากบ้านมาบัดนี้ ถึงเวลาที่เราจะได้กลับบ้านกันแล้ว ทุกท่านได้หอบหิ้วความหวัง ความเชื่อ และความดีมาอย่างเต็มเปี่ยม นี่คือภาระอันยิ่งใหญ่ที่ได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และเวลา เพื่อให้ความหวังทั้งมวลนั้นกลายเป็นจริง"** โดยนำเสนอผ่านการแสดงบทเพลง ๒ บทเพลง ประกอบด้วย การแสดงบทเพลง "นักร้อง

บ้านนอก” คำร้องและทำนองโดย ครูไวพจน์ เพชรสุพรรณ เป็นบทเพลงลูกทุ่งที่มีความไพเราะและมีการนำมาขับร้องบ่อยครั้งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื้อหาบรรยายถึงคนที่จากบ้านมาเพื่อค้นหาความสำเร็จ การแสดงในครั้งนี้ขับร้องโดย ทัศนัย กิตติรุ่งสุวรรณ และบทเพลงที่สอง “ชีวิตยังคงสวยงาม” ทำนองและต้นฉบับขับร้องโดย อาทิวราห์ คงมาลัย (ตูน บอดี้สแลม) คำร้องโดย โป โปษยะนุกูล เป็นบทเพลงสมัยนิยมที่ได้รับความนิยมอย่างสูง มีเนื้อหาที่เป็นแรงบันดาลใจให้พร้อมฝ่าฟันอุปสรรคที่ต้องเดินทางบนเส้นทางอันยาวไกลเพื่อไปสู่ชีวิตที่สวยงาม การแสดงในครั้งนี้ขับร้องโดย มนัสนันท์ อักษรถึง และทัศนัย กิตติรุ่งสุวรรณ กีตาร์ไฟฟ้าโดย อลันดา ฉันทรัตนโชค

การนำเสนอการแสดงบทเพลงในปีนี้นั้นแตกต่างออกไปจาก ๒ ปีที่ผ่านมา ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ การแสดงชุด “La Boureé, ลาวดวงเดือน, น้ำตาแสงได้” เป็นการแสดงด้วยดนตรีสด ผสมผสานการใช้เครื่องดนตรีคลาสสิกตะวันตกเข้ากับบทเพลงไทยร่วมสมัยที่แสดงถึงการควบรวมวัฒนธรรมของโลกตะวันตกและตะวันออกได้อย่างลงตัว ดังที่เห็นได้จากการตอบรับและเสียงชื่นชมอย่างล้นหลามบนสังคมโซเชียลมีเดียผ่านการเผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ อาทิ ในช่องยูทูบของ Mahidol Music Channel เป็นต้น

ด้วยความคาดหวังจากมหาวิทยาลัยและสังคมภายนอก ทำให้การจัดการแสดงในปีต่อ ๆ มาแนวคิดและการนำเสนอรูปแบบและประเภทการแสดงในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์มีความซับซ้อนและยากมากยิ่งขึ้น เพราะนอกจากเหตุปัจจัยหลักที่เป็นการแสดงถวายแด่องค์ประธานในพิธี การออกแบบและการนำเสนอการแสดงต้องสื่อสารในด้านการแสดงความยินดีกับบัณฑิต อีกทั้งยังต้องสื่อสารข้อคิดที่สำคัญแก่บัณฑิต และจากกระแสตอบรับที่เกินความคาดหมายในปีการศึกษา ๒๕๖๔ ทำให้การออกแบบการแสดงในปีต่อมาและปัจจุบันนั้น ต้องคำนึงถึงความคาดหวังของสังคมภายนอก ทั้งนี้เพื่อเป็นการแสดงศักยภาพทางความคิดและการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแสดงและดนตรีอีกด้วย

การแสดงบทเพลงในปีการศึกษา ๒๕๖๖ เมื่อวันอังคารที่ ๘ ตุลาคม ที่ผ่านมานั้น ทางผู้ดูแลการแสดงได้ตัดสินใจแสดงศักยภาพของบุคลากรวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ในสาขาอื่น ๆ นอกเหนือจากสาขาขับร้อง และสาขา Classical Performance ซึ่งก็คือสาขาเทคโนโลยีดนตรี โดยทำนองประสานที่ถูกเรียบเรียงในรูปแบบของวงออร์เคสตราใช้เสียงสังเคราะห์ ไม่ได้ใช้วิธีการแสดงสด

โดยวงออร์เคสตราหรือวงดนตรีสดเหมือนในปีที่ผ่านมา

การแสดงชุด “นักร้องบ้านนอก/ชีวิตยังคงสวยงาม” นั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพล เศตะพราหมณ์ หรืออาจารย์ออม ผู้รับผิดชอบการแสดงในงานพิธีเมื่อปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นผู้ดูแลควบคู่ทั้งการเรียบเรียงบทเพลงต้นฉบับทั้งสองเพลงให้มีสำเนียงและรูปแบบเสียงประสานของวงออร์เคสตรา และกระบวนการมิกซ์เสียงสังเคราะห์ให้ออกมาอย่างไพเราะ โดยกระบวนการเรียบเรียงเสียงประสานของบทเพลง “นักร้องบ้านนอก” มีความท้าทายในการนำเสนอรูปแบบใหม่ ในรูปแบบของดนตรีออร์เคสตรา โดยพยายามรักษาจิตวิญญาณดั้งเดิมของต้นฉบับเอาไว้ จึงทำให้ตัวทำนองประสานไม่แตกต่างจากต้นฉบับมากนัก บทเพลง “นักร้องบ้านนอก” ฉบับที่ใช้แสดงนั้นเรียบเรียงเสียงประสานโดย กฤตบุญ ดอกเตย ผลิตและผสมเสียงโดย ปูรณ์ธรรศ ไชยวสุวงษ์ นักศึกษาและศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การแสดงบทเพลงที่สอง “ชีวิตยังคงสวยงาม” เป็นการเรียบเรียงเสียงประสานจากผลงานการแสดงของอาจารย์มนัสนันท์ อักษรถึง ในรายการ The Voice All Star โดยยังคงรูปแบบการนำเสนอที่มีการผสมผสานของการบรรเลงจากเครื่องดนตรีคลาสสิกตะวันตกในรูปแบบเพลงไทยสมัยนิยมโดย ศุภกานต์ ศิลป์วิสุทธิ์ และเป็นการบรรเลงทำนองเพลงดังกล่าวผ่านการผลิตและผสมเสียงโดย ภูเบศร์ เป็นสุข ประกอบกับการ

ขับร้องสดโดย อาจารย์มนัสนันท์ อักษรถึง และทัศนัย กิตติรุ่งสุวรรณ รวมทั้งการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้าต่อหน้าพระพักตร์โดย อลันดา ฉันทรัตนโชค

จากการนำเสนอการแสดงทั้งสามปีการศึกษา แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการผสมผสานรูปแบบดนตรีและหลักเกณฑ์การคิดออกแบบการแสดงที่เกิดจากการประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้านดนตรีของศิษย์เก่าและบุคลากรของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ การนำเสนอการศึกษาเรียนรู้ในศาสตร์ด้านต่าง ๆ ผ่านการแสดงร่วมกับการขับเสภา ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ และการนำเสนอข้อคิดให้แก่บัณฑิต รวมทั้งการสื่อสารถึงชีวิตของบัณฑิต อดทน อุตสาหะ ฝ่าฟันอุปสรรค ให้ไปถึงเป้าหมายและความสำเร็จในปัจจุบัน ผ่านบทเพลงทั้งหมดในการแสดง

(ที่มาของภาพ: งานสื่อสารองค์กร กองบริหารงานทั่วไป สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล)

เก่งแค่ไหน ก็(เคย)ถูกมองข้าม (๔): Antonio Salieri ตำนานตัวร้ายที่ถูกประวัติศาสตร์บิดเบือน

เรื่อง:
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์ [Krittaya Chuamwarasart]
นักข่าวอิสระ

โฉมหน้าอันแพร่หลายของ Salieri ที่ถ่ายทอดโดย Joseph Willibrord Mähler จิตรกรชาวเยอรมันที่วาดไว้เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๑๕

"โอ้ ผู้ชายคนนั้น คนที่ฆ่าโมสาร์ท..."

เมื่อกล่าวถึงชื่อ Antonio Salieri หลายคนอาจนึกถึงภาพของชายขี้อิจฉาและเจ้าเล่ห์จากภาพยนตร์เรื่อง Amadeus ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ามีส่วนทำให้โมสาร์ทต้องจบชีวิตลงอย่างอนาถ แต่เบื้องหลังตำนานอันมืดมนนี้ ซ่อนไว้ซึ่งเรื่องราวของนักดนตรีผู้ยิ่งใหญ่ที่ถูกประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสมัยนิยมบิดเบือนจนคลาดเคลื่อนไปจากความจริง

จากเด็กกำพร้าสู่นักดนตรีชั้นครู

เรื่องราวของ Salieri เริ่มต้นในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๗๕๐ ที่เมืองเลกนาโก สาธารณรัฐเวนิส เขาเกิดในครอบครัวพ่อค้าที่มั่งคั่งและแสดงพรสวรรค์ทางดนตรีตั้งแต่วัยเยาว์ แต่โชคชะตาก็เล่นตลกเมื่อเขาต้องสูญเสียทั้งพ่อและแม่เมื่ออายุเพียง ๑๓ ปี อย่างไรก็ตาม ความโชคร้ายนี้กลับนำพาโอกาสมาสู่เขา เมื่อขุนนางชื่อ Giovanni Mocenigo รับอุปการะและส่งเสริมให้เขาได้ศึกษาดนตรีต่อกับนักแต่งเพลงชื่อดังอย่าง Florian Leopold Gassmann และ Christoph Willibald Gluck

Salieri จากภาพยนตร์เรื่อง Amadeus (1984)

ดาวรุ่งแห่งราชสำนักเวียนนา

Gassmann พาเขาไปยังเวียนนา เมืองที่จะกลายเป็นบ้านของเขาเกือบตลอดชีวิตที่เหลือ

ที่นี่เอง ชื่อของ Salieri เริ่มเป็นที่รู้จัก เมื่อโอเปร่าเรื่องแรกของเขา "Le donne letterate" ได้รับการเปิดตัวในปี ค.ศ. ๑๗๗๐ ความสำเร็จนี้ทำให้เขาได้รับแต่งตั้งเป็นนักแต่งเพลงประจำราชสำนักโดยจักรพรรดิโจเซฟที่ ๒ ในปี ค.ศ. ๑๗๗๔ และต่อมาได้เลื่อนตำแหน่งเป็นวาทยกรประจำราชสำนัก (Hofkapellmeister) ในปี ค.ศ. ๑๗๘๘

บทเพลงแห่งชีวิต

ตลอดชีวิตการทำงาน Salieri สร้างสรรค์โอเปร่าไว้มากกว่า ๔๐ เรื่อง ผลงานของเขาได้รับการยกย่องทั่วยุโรป โดยเฉพาะความสามารถในการผสมผสานดนตรีเข้ากับองค์ประกอบของการละคร

ผลงานสำคัญของเขา อย่างเช่น Armida (1771) ที่เล่าเรื่องความรักต้องห้ามระหว่างแม่มดและอัศวินในสงครามครูเสด หรือ Les Danaïdes (1784) โศกนาฏกรรมที่ทำให้เขามีชื่อเสียงในปารีส ล้วนแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการประพันธ์เพลง

ครูผู้สร้างตำนาน

นอกจากการเป็นนักแต่งเพลง Salieri ยังเป็นครูที่มีชื่อเสียง มีลูกศิษย์ที่ต่อมากลายเป็นนักแต่งเพลงระดับตำนานหลายคน เช่น Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, Franz Liszt และหนึ่งในนั้นคือ Franz Xaver บุตรชายของโมสาร์ท

การที่เขาได้สอนบุตรชายของ Mozart เอง ก็เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างเขากับ Mozart ไม่ได้เป็นศัตรูกันอย่างที่หลายคนเข้าใจ

เบื้องหลังตำนานคู่อริ

ความจริงแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่าง Salieri และ Mozart เป็นเรื่องที่ซับซ้อน แม้จะมีการแข่งขันกันในวงการดนตรี ซึ่งเป็นเรื่องปกติของคนในอาชีพเดียวกัน แต่ทั้งคู่ก็มีความเคารพในความสามารถซึ่งกันและกัน

Salieri เคยจัดแสดงผลงานของ Mozart และยกย่องผลงานเหล่านั้นต่อหน้าสาธารณชน พวกเขาเคยทำงานร่วมกันในการประพันธ์เพลงสำหรับนักร้องโซปราโน Nancy Storace อีกด้วย

ความจริงที่ถูกบิดเบือน

อย่างไรก็ตาม ก็มีหลักฐานว่า Mozart รู้สึกอึดอัดกับอิทธิพลของ Salieri ในราชสำนัก

เขาเคยกล่าวว่า *"มีเพียง Salieri เท่านั้นที่มีความสำคัญในสายตาของจักรพรรดิ"*

คำพูดนี้สะท้อนให้เห็นถึงความตึงเครียดบางอย่างในความสัมพันธ์ของทั้งคู่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาเป็นศัตรูกันถึงขั้นที่ Salieri จะวางยาพิษ Mozart อย่างที่เป็นข่าวลือ

มรดกที่ถูกลืม

น่าเสียดายที่หลังจากประสบความสำเร็จอย่างสูงในช่วงชีวิต ดนตรีของ Salieri กลับค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลงในศตวรรษที่ ๑๙ โอเปร่าและผลงานอื่น ๆ ของเขาแทบไม่ได้รับการแสดงอีกเลยหลังจากศตวรรษที่ ๑๘ ชื่อของเขากลับถูกจดจำผ่านตำนานที่บิดเบือนมากกว่าผลงานอันทรงคุณค่า

ชีวิตของ Antonio Salieri จึงเป็นตัวอย่างที่น่าเศร้าของศิลปินที่ถูกประวัติศาสตร์และสื่อบันเทิง

ภาพจากโอเปร่าเรื่อง Mozart and Salieri ที่จัดแสดงเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๙๘ ณ กรุงมอสโก

บิดเบือนภาพลักษณ์ แม้เขาจะเป็นนักแต่งเพลงที่มีความสามารถและมีอิทธิพลต่อวงการดนตรีคลาสสิกอย่างมาก แต่กลับถูกจดจำในฐานะ "ตัวร้าย" มากกว่าผู้สร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่า

การทำความเข้าใจ Salieri ในบริบทที่ถูกต้องจะช่วยให้เราเห็นคุณูปการของเขาต่อวงการดนตรีคลาสสิก ทั้งในฐานะนักแต่งเพลง ครู และผู้มีอิทธิพลต่อวงการดนตรียุคต่อมา

มรดกที่แท้จริงของเขาควรได้รับการจดจำผ่านผลงานอันยอดเยี่ยม ไม่ใช่ผ่านตำนานที่ถูกแต่งเติมขึ้นมาในภายหลัง

มรดกทางดนตรีที่ไม่ควรถูกลืม

Antonio Salieri มีส่วนสำคัญต่อวงการโอเปร่าในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๘ อย่างมาก นี่คือผลงานโดดเด่น ๕ ชิ้น ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นอัจฉริยะของเขา

๑. Armida (1771) - จุดเริ่มต้นของตำนาน

เปิดการแสดงรอบปฐมทัศน์เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๗๗๑ ณ เบิร์กเธียเตอร์ กรุงเวียนนา "Armida" เล่าเรื่องราวความรักต้องห้ามระหว่าง Armida แม่มดชาวซาราเซน กับ Rinaldo อัศวินคริสเตียน ในช่วงสงครามครูเสดครั้งที่หนึ่ง แม้เธอจะตั้งใจฆ่าเขาในตอนแรก แต่กลับตกหลุมรักและจับเขาขังไว้ในสวนเวทมนตร์

สไตล์การประพันธ์สะท้อนอิทธิพลของ Christoph Willibald Gluck ชัดเจน โดยเฉพาะการผสานดนตรีเข้ากับบทละคร ผลงานนี้โดดเด่นด้วยบทเพลงอารีอา การประสานวงดนตรี และการประพันธ์เพลงประสานเสียงที่งดงาม โดยเฉพาะเพลง "Tremo, dell'idol mio" ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักร้องโซปราโน

ผลงานชิ้นนี้สร้างชื่อให้ Salieri ในฐานะนักประพันธ์ชั้นนำของเวียนนา และได้รับการแปลเป็นภาษาเยอรมัน นำไปสู่การยอมรับในระดับนานาชาติ

๒. La fiera di Venezia (1772) - ความสนุกสนานแห่งเวนิส

เปิดการแสดงครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ค.ศ. ๑๗๗๒ โอเปร่าตลกเรื่องนี้พาผู้ชมย้อนกลับไปยังเทศกาล Ascension-tide Fair ในเวนิส บ้านเกิดที่ Salieri ใช้ชีวิตวัยเด็ก เรื่องราวดำเนินผ่านตัวละครหลากหลายที่พัวพันกับความรักและการหลอกลวงท่ามกลางบรรยากาศคาร์นิวัลอันคึกคัก

ผลงานชิ้นนี้โดดเด่นด้วยวงดนตรีและคณะนักร้องประสานเสียงขนาดใหญ่ ผสมผสานการร้องและการเต้นรำได้อย่างลงตัว การที่ตัวละครสื่อสารด้วยภาษาที่แตกต่างกันสะท้อนให้เห็นวิสัยทัศน์ระดับสากล

ของ Salieri และยิ่งตอกย้ำชื่อเสียงของเขาในฐานะผู้สร้างสรรค์โอเปร่าตลกที่มีเสน่ห์

๓. Les Danaïdes (1784) - โศกนาฏกรรมแห่งการแก้แค้น

เปิดตัวเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๗๘๔ โอเปร่าเรื่องนี้นำเสนอโศกนาฏกรรมจากตำนานตระกูลดาไนด์ (Danaids) เรื่องราวของหญิงสาวที่ถูกลงโทษเพราะฆ่าสามีในคืนวิวาห์ ผลงานนี้มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับการแก้แค้นและโชคชะตา

ดนตรีในเรื่องโดดเด่นด้วยความเข้มข้นและการเรียบเรียงที่สะท้อนความปั่นป่วนในจิตใจตัวละคร การประสานเสียงอันไพเราะแสดงให้เห็นความเชี่ยวชาญของ Salieri ในการประพันธ์โอเปร่า ความสำเร็จในปารีสช่วยสร้างชื่อเสียงให้เขาในฐานะบุคคลสำคัญของวงการโอเปร่าฝรั่งเศสอีกด้วย

๔. Tarare (1787) - นวัตกรรมแห่งการประพันธ์

เปิดการแสดงครั้งแรกเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ค.ศ. ๑๗๘๗ เล่าเรื่องของ Tarare วีรบุรุษผู้พัวพันกับความขัดแย้งทางการเมืองขณะปกป้องบ้านเกิดจากการกดขี่ เรื่องราวสะท้อนแก่นเรื่องของการเสียสละและความกล้าหาญ

ผลงานชิ้นนี้สร้างชื่อจากโครงสร้างดนตรีที่ต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมในยุคนั้น Salieri ใช้สไตล์ดนตรีที่หลากหลายเพื่อเสริมความตื่นเต้นของเรื่องราว นับเป็นหนึ่งในผลงานที่ทะเยอทะยานที่สุดของเขา แสดงให้เห็นความสามารถในการผสานดนตรีเข้ากับบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. Axur, re d'Ormus (1788) - บทสรุปแห่งความสำเร็จ

เปิดการแสดงรอบปฐมทัศน์เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๗๘๘ เล่าเรื่องของ Axur กษัตริย์เผด็จการแห่ง Ormus ผู้เผชิญกับความขัดแย้งทั้งส่วนตัวและการเมือง ผลงานนี้สะท้อนประเด็นเรื่องการแย่งชิงอำนาจและการไถ่บาป

โดดเด่นด้วยท่วงทำนองที่ซับซ้อนและการประสานเสียงอันเข้มข้นที่เน้นย้ำอารมณ์และแรงจูงใจของตัวละคร ผลงานชิ้นนี้ได้รับความนิยมอย่างสูงในเวียนนา และมีส่วนสำคัญในการทำให้โอเปร่าอิตาลีแพร่หลายมากขึ้น

ผลงานทั้ง ๕ ชิ้น แสดงให้เห็นพัฒนาการทางดนตรีของ Salieri ตั้งแต่การเริ่มต้นอาชีพจนถึงจุดสูงสุดแห่งความสำเร็จ และยืนยันความสามารถของเขาในฐานะนักประพันธ์โอเปร่าผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของยุค

อ้างอิง

https://www.classicfm.com/discover-music/latest/most-underrated-composers/

https://theartistsjob.weebly.com/artmusings/part-ii-court-influence-how-18th-century-vienna-fueled-one-of-classical-musics-greatest-rivalries

https://operascribe.com/composers/antonio-salieri/

https://www.thecollector.com/antonio-salieri-misjudged-italian-composer/

https://www.wfmt.com/2019/08/18/5-salieri-operas-you-should-know/

Yamaha Acoustic Instruments

Bösendorfer
DER KLANG, DER BERÜHRT

YAMAHA
Live with Music

th.yamaha.com YamahaMusicThailand

"A true victory
is a victory over oneself."
A. Jutanugarn
SCG congratulates Pro May-Ariya Jutanugarn
The winner of LPGA Championships
www.scg.co.th
Cement-Building Materials
Chemicals
Packaging
SCG

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
We're determined to fulf ill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness

thaibev | www.thaibev.com

MEMBER OF
Dow Jones
Sustainability Indices
In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category – Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev